

UAB „Kultūros vertybių paieška“

Linas Kvizikevičius

**Kernavėje (Širvintų raj.), Pajautos g. ir Kriveikiškių g. Nr. 11
2012 m. detaliųjų archeologijos tyrimų**

ataskaita

Vilnius 2013

Turinys

Įvadas	3
Žvalgomieji tyrinėjimai Pajautos g.	4
Detalieji tyrimai Kriveikiškių g. Nr. 11	6
Išvados	10
Radinių sąrašas	11
Fotonuotraukų sąrašas	12
Brėžinių sąrašas	14
Brėžiniai	15
Fotonuotraukos	21
Tyrinėjimų leidimo kopija	48
Tyrimų projektas	49
Radinių perdavimo-priėmimo aktas	54

Įvadas

2012 metų gegužės mėn. UAB „Elektros pajėgos“ užsakymu UAB „Kultūros vertybių paieška“ Pajautos gatvėje vykdė archeologijos žvalgomuosius tyrinėjimus, elektros kabelio paklojimo ir elektros skirstomosios spintos pastatymo vietose. Kriveikiškių gatvėje, šalia sklypo Nr. 11, planuojamo 35 m ilgio elektros kabelio paklojimo vietoje, atlikto detalieji tyrinėjimai.

Šiems darbams, pagal 2012-04-18 suderintą projektą (žr. pusl. Nr. 49) Kultūros paveldo departamento prie LR Kultūros ministerijos, Kontrolės skyrius, tyrėjui dr. L. Kvizikevičiui išdavė archeologinių tyrimų leidimą Nr. 80 (žr. pusl. Nr. 48). Tyrinėjimų vietos yra menkai tyrinėtoje valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato buferinėje apsaugos zonoje. Pažymėsime, kad pastarojoje, 2011 m. VšĮ „Kultūros paveldo išsaugojimo pajėgos“ archeologas A. Kuzmickas vykdė žvalgomuosius tyrinėjimus projektuojamo vandentiekio ir nuotekų tinklų vietose. Šių darbų metu Pajautos g. įžemyje surastos neaiškaus laikotarpio „degėsingos duobės“ - tai duobelės kurių turinys užpildytas smėliu su degėsiais (tyrinėjimų ataskaita nearchyvuota, duomenis paimti iš tyrinėjimų pažymos).

Artimiausi tyrimai nuo Kriveikiškių g. sklypo Nr. 11, vyko 220 m atstumu į P – minėtos gatvės sklype Nr. 18 - buvusio ūkinio pastato vietoje. Tyrimus vykdęs archeologas G. Vėlius keturiuose šurfuose nesuardytų kultūrinių sluoksnių neaptiko. Viršutiniuose sluoksniuose bei duobėse aptikti XX a. radiniai, taip pat rasta ir pavienių senesnio laikotarpio radinių: šurfe Nr. 2, - neaiškos paskirties duobėje rasta XIV a. puodo šukė bei XVI-XVII a. molinės gertuvės fragmentai (Vėlius. G. Kernavės (Širvintų raj.) Kriveikiškių g. 18 (ūkinio pastato vieta) žvalgomųjų archeologinių tyrinėjimų 2008 m. ataskaita. / LIIR, f. 1, b. 5105). Tad duomenys apie šią Kernavės miestelio vietovę yra fragmentiški ir menkai atspindi seniausią jo raidą.

2012 m. ekspedicijoje dalyvavo UAB „Kultūros vertybių paieška“ darbuotojai: tyrimų vadovas, archeologas L. Kvizikevičius, braižytojas Jonas Jurgelevičius, technikai: Tautvydas Gegužis, Antonas Nenartovičius, savanoriai Robertas Lisis, Žydrūnas Milaševičius, Vytautas Dičiūnas.

Tyrimų metu buvo naudojamas C Scope markės R 1 modelio metalo detektorius, juo dirbo tyrimų vadovas bei T. Gegužis. Šurfų ir perkasų pjūvių bei atidengtų struktūrų grafinę fikzaciją atliko J. Jurgelevičius, išpildė Virginija Novolinskienė. Tyrimų eigos fotofiksaciją vykdė vadovas ir technikas T. Gegužis. Radinius fotografavo ir fotonuotraukas kompiuteriniu būdu apdorojo T. Gegužis.

Radiniai perduoti į Kernavės archeologijos ir istorijos muziejų. Parengti trys ataskaitos egzemplioriai, iš kurių vienas perduotas į Kernavės archeologijos ir istorijos muziejų, du – Kultūros Paveldo departamentą.

Žvalgomieji tyrinėjimai Pajautos g.

Žvalgomieji tyrinėjimai elektros kabelio paklojimo vietoje pradėti gegužės mėn. 5 d. ir užbaigti sekančią dieną. Gavus leidimą, antroje dienos pusėje, išvykome į Kernavę. Ten susitikę su užsakovų atstovais, kurie nurodė būsimos iškasos, elektros kabelio pravedimui po gatve, vietą, esančią Pajautos g. sankryžoje bei elektros paskirstymo dėžutės vietą, šalia kelio. Pradūrimo vietoje, kaip ir buvo numatyta projekte, atidengėme pirmąjį šurfą. Sekančią dieną buvo tiriama elektros paskirstymo dėžės vietoje.

Šurfas 1 (Brėž. 2, 6, fot. 1-13)

Šurfas 2x2 m dydžio, tirtas pietinėje Pajautos gatvės kelio pusėje, ties sankirta su Šilo gatve (koordinatės 553979,04; 6083646,34 LKS).

Tiriama vieta yra tarp gatvės ir miško, paviršius yra Habs. 84,50 m. aukštyje, apaugęs žolėmis. Pašalinus velėną (**sl. 1**), po ja atidengtas 8 cm storio, tamsiai pilkos spalvos miškožemis su augalų šaknimis (**sl. 2**) (foto 3-4). Jį pašalinus, giliau tirtas 4-5 cm storio, pilkos spalvos gruntas (**sl. 3**), be jokių radinių. Pašalinus šį sluoksnį, po juo atsidengė 2-3 cm storio, sąnašinis ar supustytas, gelsvas smėlis (**sl. 4**). Žemiau pasiektas nuo 4 iki 12 cm storio, difuzinis smėlio su pilkos spalvos gruntas – pirminis paviršius (**sl. 5**). Jame yra degėsių, kurie kaip manome atsirado kažkada šioje vietoje degant miškui. Vakarinėje šurfo dalyje, aptikta natūrali, maždaug 60x45 cm dydžio duobė su keliais nedideliais akmenimis (foto 8-10). Manome, kad ji atsirado formuojantis pirminiam reljefui.

Šurfo ŠR kampe atidengtas molio, nežymiai persimaišiusio su žvyru sluoksnis (**sl. 6a**), o kitose jo dalyse bei po juo, pasiektas šviesus smėlis (**sl. 6b**) – įžemis. Pasigilinus dar, įsitikinta, kad jo struktūra nekinta. Įžemis- žvyras ir geltonos spalvos smėlis, glūdi nuo Habs. 84,26 m iki Habs. 83,90 m aukštyje (foto 10-12).

Radiniai:

Šurfe jokių archeologinių radinių neaptikta. Paminėsime, kad sluoksnyje 6, aptiktos suakmenėjusių gyvūnų liekanos (fosilijos) - belemnitai (liaudyje vadinami velnio pirštais) (foto 72).

Stratigrafija: išskirti 8 sluoksniai, fiksuoti vakarinis ir šiaurinis šurfo pjūviai.

Vakarinis pjūvis. Paviršius yra Habs. 84.50 m. aukštyje, jį sudaro 6 cm storio velėna (**sl. 1**). Po juo glūdi 8 cm storio, tamsiai pilkos spalvos sluoksnis - miškožemis (**sl. 2**). Žemiau jo, glūdi 4-5 cm storio, pilkos spalvos gruntas (**sl. 3**), po kuriuo yra 2-3 cm storio, sąnašinis gelsvo smėlio sluoksnis

(sl. 4). Po juo, glūdi nuo 4 iki 12 cm storio (platesnis Š dalyje), difuzinis smėlio su pilkos spalvos gruntu, sluoksnis (sl. 5). Pastarasis yra nevienodo storio, antai ties 20 cm P kryptimi nuo kv. 1-2 sandūros – nuo 20 cm storio, jis gilėja iki Habs. 83,90 m aukščio ir tesiekia 6 cm storį. Po juo, fiksuotas geltonos spalvos smėlis (sl. 6), gilėjantis P kryptimi nuo Habs. 84,20 m iki Habs. 83,90 m aukščio.

Pjūvyje, nuo Habs. 83,94 m aukščiu, nuo kv. 1-2 sandūros ir 18 cm Š kryptimi nuo tos pačios sandūros, iki Habs. 84,20 m aukščio, guli apie 12x12 ir 14x8 cm dydžio, akmenys. Šiame sluoksnyje, maždaug nuo kv. kv. 1-2 sandūros (prasideda 18 cm ruože Š kryptimi nuo šių kvadratų sandūros), nuo Habs. 84,04 m aukščio, įsiterpęs 16 cm storio, molio su žvyru sluoksnis be jokių radinių (sl. 6a). Tai natūralūs - geologiniai sluoksniai.

Šiaurinis pjūvis. Paviršius yra ties Habs. 84.50 m. aukščiu, jį sudaro 6 cm storio velėna (sl. 1). Po ja glūdi 8 cm storio, tamsiai pilkos spalvos gruntas (sl. 2), žemiau - 4-5 cm storio, pilkos spalvos sluoksnis (sl. 3). Po pastaruoju išskirtas 2-3 cm storio, gelsvos spalvos supustyto smėlio sluoksnis (sl. 4), po kuriuo glūdi 12 cm storio difuzinis smėlio su pilkos spalvos gruntu sluoksnis – pirminis paviršius (sl. 5). Giliau jo glūdi supustytas geltonos spalvos smėlis (sl. 6), gilėjantis R kryptimi nuo Habs. 84,20 m. aukščio iki Habs. 83,90 m. aukščio. Po pastaruoju, šurfo ŠR kampe, glūdi 40 cm ilgio ir 18 cm storio, gilėjantis V kryptimi, molio su žvyru sluoksnis (sl. 6a). Po juo yra šviesus smėlis (sl. 6b). Sluoksniai 6-6b yra susiformavę natūraliai.

Šurfas 2 (Brėž. 2, 6, fot. 14-18)

Šurfas, 2x2 m dydžio, tirtas pietinėje Pajautos gatvės kelio pusėje, miške (koordinatės 553865,36; 6083654,76 LKS). Tiriama vieta yra natūralioje dauboje, šalia kelio. Ši dauba užpilta tiesiant kelią. Paviršius yra Habs. 91,50 m aukštyje, apaugęs žolėmis (foto 14). Šurfo ir būsimos elektros paskirstymo dėžės vietoje buvo nuvirtusi pušis. Kadangi jos pašalinti nebuvo jokios galimybės, nugenėjus jos šakas buvo tiriama po ja (foto 14). Pašalinus 8 cm storio velėną, po ja, per visą šurfo plotą atidengtas iki 52 cm storio, rudos spalvos smėlio - žvyro sluoksnis, nežymiai storėjantis P kryptimi.

Šiaurinėje šurfo dalyje, po velėna, atidengtas piltinės kilmės, itin birus, maždaug 60 cm storio, skaldos sluoksnis. Pastarasis čia atsirado šalimais tiesiant kelią. Įsigilinus maždaug iki 190 cm gylio, įvyko griūtis – nuslinko nestabilaus grunto (skaldos) rytinis pjūvis (foto 15). Pašalinus dalį įgriuvusio grunto, toliau buvo gilinamasi tik PV šurfo kampe. Šioje dalyje, po maždaug 110 cm storio piltinės kilmės žvyru, buvo kasamas šviesiai gelsvos spalvos smėlio sluoksnis paliekant pjūvio stabilumui skirtus „laiptus“ (foto 16-17). Įsikalus iki maždaug 210 cm

gylio, nustatyta, kad sluoksnio struktūra nekinta, o dėl nestabilaus grunto, gilintis tapo pavojinga, darbai buvo nutraukti. Šurfas užkastas (foto 18).

Stratigrafija: išskirti 4 sluoksnius, fiksuoti rytinis ir pietinis šurfo pjūviai.

Rytinis pjūvis. Paviršius yra Habs. 91.50 m aukštyje, jį dengia 8 cm storio, velėna (sl. 1). Žemiau jos glūdi iki 52 cm storio, pilkos –rudos spalvos žvyras su augalų šaknimis (sl. 2). Po juo glūdi iki 32 cm storio, piltinės kilmės smulkaus žvyro sluoksnis, nežymiai žemėjantis V kryptimi (sl. 3). Žemiau, nuo Habs. 90,60 m aukščio, yra vientisas, šviesiai geltonos spalvos smėlis (sl. 4).

Šiaurinis pjūvis. Pjūvio stratigrafija identiška rytiniam pjūviui. Paviršius yra Habs. 91.50 m aukštyje, nežymiai žemėjantis P kryptimi iki Habs. 91,42 m aukščio. Jį dengia 8 cm storio velėna (sl. 1), po kuria glūdi 52 cm storio, pilkos-rudos spalvos, smėlingas gruntas su augalų šaknimis (sl. 2). Po juo glūdi 32 cm storio, smulkaus žvyro sluoksnis, nežymiai žemėjantis Š kryptimi (sl. 3). Po juo, nuo Habs. 90,54 m aukščiu prasideda ir žemėja Š kryptimi iki Habs. 90,46 m aukščio - šviesiai geltonos spalvos smėlis (sl. 4).

Apibendrinant žvalgomųjų tyrinėjimų duomenis, konstatuosime, kad vertingo ir nevertingo kultūrinio sluoksnio, būsimo elektros kabelio paklojimo vietoje, neaptikta. Degėsingos dėmės, kurių liekanos buvo aptiktos ir 2011 m ekspedicijos metu, mūsų manymu, yra ne kas kita, kaip kažkada degusio miško žymė ir nieko bendro neturi su žmogaus ūkine ir kultūrine veikla. Identiškų degėsingų dėmių aptinkama ir kitose Lietuvos vietovėse. Antai, jų aptikta 2002 m. Merkinėje (Žr. ATL 2001. V. 2002, p. 140-143).

Detalieji tyrimai Kriveikiškių g. 11

Tyrinėjimų vieta yra rytinėje miestelio dalyje, į R nuo bažnyčios, į vakarus nuo Kriveikiškių g (foto 19-21). Būsimo elektros kabelio paklojimo vieta yra siaurame valstybinės žemės ruože, tarp pil. Mikučionio sodybos bei privačios dirbamos žemės. Dviejų atkarpų, 1 m pločio ir 34 m bendro ilgio perkasa (20 m ilgio ruožas orientuotas Š-P kryptimi nuo elektros stulpo (foto 21) ir 14 m ruožas R-V kryptimi) išplanuota 5 m į V nuo Kriveikiškių g. kelkraščio bei 1-3 laipsniai į šiaurę, 39,80 m nuo Kriveikiškių g. namo Nr. 14 ŠV kampo į perkamos PR kampą (kv. 34). Iš pietų į šiaurę ji suskirstyta 1 m dydžio kvadratais ir pažymėta skaičiais nuo 1 iki 20, vakarų-rytų kryptimi- skaičiais 21-34. Jos koordinatės ties (555092,67; 6083315,23 LKS), ties posūkiu (kv. 20) (555100,19; 6083334,81 LKS) ir pabaiga (kv. 34) (555111,93; 6083334,17 LKS).

Tyrinėjimai elektros kabelio paklojimo vietoje pradėti gegužės mėn. 16 d. ir užbaigti gegužės mėn. 20 d. Pirmą dieną darbus vykdė penki ekspedicijos dalyviai: vadovas, technikai Tautvydas ir Antanas bei darbininkai- Audrius ir Stepanas. Perkamos atidengimo darbai pradėti nuo

Š-P kryptimi orientuotos atkarpos, nuo elektros stulpo link Mikučionio sodybos. Tiriama vieta lygi, pievoje. Atidengta 1 m pločio (R-V kryptimi) ir 22 m ilgio perkasos atkarpa. Pašalinus velėną, išlygintas perkasos dugnas, atlikta kontrolinė fotofiksacija (foto 21-24). Po to, mentelėmis skutamas tamsiai pilkos spalvos sluoksnis - perartas daržų gruntas (foto 25). Pastarajame retkarčiais aptikdavome smulkių XIX-XX a. per. šiukšlių. Tą dieną lijo lietus, todėl darbai vyko tik iki 15 val.

Sekančią dieną buvo atidenginama R-V kryptimi išplanuotos perkasos atkarpa, tai yra kv. 21-34. Kadangi šalia šios atkarpos buvo sovietmečiu įrengto vandentiekio trasa bei šulinys ir vieta apaugusi medeliais ir krūmokšniais (kurių nesinorėjo kirsti), ši perkasos dalis buvo išlenktos formos. Ši atkarpa išplanuota tarp medžių (beržų ir alksnių). Tą dieną dirbta iki 14.30 val., nes vėl pylė lietus. Šioje atkarpoje nuimta velėna, išsilygintas paviršius, iš perkasos pašalintas gruntas, iškirstos iš pjūvių bei dugno styrančios medžių šaknys. Įsigilinta iki maždaug 30 cm gylio nuo esamo paviršiaus.

Tyrinėjimai pratęsti šeštadienį 05. 19 d. Į objektą atvykome dviem automobiliais, septynių darbuotojų komanda (technikai Antanas, Robertas, Tautvydas bei darbininkai- Audrius, Stepanas ir Žydrūnas). Darbą pradėjome apie 9.00 val. ryto. Kiekvienam ekspedicijos dalyviui paskirtas po 2 m² dydžio ruožas: Antanui- kv. 1-2, Stepanui- kv. 3-4, Robertui - kv. 5-6, Žydrūnui- kv. 7-8, Audriui- kv. 9-10 (foto 25, 68). Tyrimų vadovas stebėjo darbų eigą bei padėjo „skusti“ kultūrinį sluoksnį bei vykdė darbų eigos fotofiksaciją. Iš perkasos pašalintas gruntas bei perkasos dugnas nuolatos tikrintas metalo detektoriumi. Apie 10 val. ryto ekspediciją aplankė archeologai Daiva ir Aleksejus Luchtanai¹. Jie mus nušvietė apie anksčiau netoliese vykdytus archeologinius tyrinėjimus ir atradimus, paminėjo, kad mūsų tiriamame plote ar šalia jo yra tekėjęs bevardis upelis. Mūsų tiriama vieta yra pietinis upelio krantas. Ankstesnių tyrinėjimų metu į V nuo mūsų perkasos buvo aptikta kalvės liekanos, kurios aplinkoje buvo surinkta daug gargažių. Buvęs reljefas perkasoje ėmė ryškėti pradėjus ryškėti įžemiui- geležingam gelsvos-rusvos spalvos smėlio sluoksniui. Perkasoje ėmė rinktis vanduo (dalis jo dar buvo išlikę nuo lietaus, tad prieš skutant kultūrinį sluoksnį, keliose vietose prakastos duobelės vandens sutekėjimui). Įžemis- smėlis šioje vietoje yra drėgnas, tad dėsninga, kad praeityje ši vieta buvo neužstatyta ir neapgyvendinta. Šią įžvalgą akivaizdžiai patvirtina ir virš įžemio- pirminiame paviršiuje aptinkami negausūs radiniai - daugiausiai smulkios įvairaus laikotarpio (XVIII-XIX a.) buitinės keramikos fragmentai. Aptikta keletą itin smulkių lipdytinės apžiestos, XIV a. būdingos buitinės keramikos - puodų šukių fragmentų (pastarieji radiniai neinventorinti).

¹ Nuo tyrimų vietos matėsi jų sodyba, esanti į V, už pievos.

maždaug 40 cm gylyje, kv. 1-20 ėmė ryškėti įžemis- smėlis. Jame, kv. 6, 7, 12, 13, 15-20 pastebėta arimo žymės- maždaug 20 cm pločio pilkos spalvos grunto juostos (foto 27). Atvalant pjūvį, kv. 17, rytinėje sienelėje virš įžemio aptikta Rygos balzamo keramikinė šukė (foto Nr. 37-38).

Ištyrus iki įžemio perkasos Š-P atkarpos dalį, tai yra kv. 1-22, dalis darbuotojų perėjo prie kv. 23-34 kultūrinio sluoksnio preparavimo (foto 26). Šioje atkarpos dalyje, dar ketvirtadienį šalinant velėną bei viršutinę kultūrinio sluoksnio dalį, kv. 29, maždaug 30 cm gylyje nuo esamo paviršiaus atidengti du, vienas šalia kito suguldyti, tarpusavyje jokia rišamąja medžiaga nesujungti, netašyti akmenys (maždaug 22x30 cm dydžio) (foto Nr. 31-36, 39). Šalia jų aptikta XIX-XX a. keletas smulkių keramikos šukių (neinventorinti) bei du titnago gabalėliai – gremžtukas bei skaldytinio dalis (inv. Nr. 13-14, foto Nr. 71). Akivaizdu, kad šie neolito - bronzos amžiaus titnago dirbiniai aptikti ne savo pirminėje padėtyje. Greičiausiai jie su kitais vėlyvais radiniais pateko arimo metu.

Ši perkasos dalis taip pat buvo apsemiama gruntiniu vandeniu, tad prieš preparuojant apatinę kultūrinio sluoksnio dalį, kv. 34 (perkasos pabaigoje, kampe) iškasta kastuvo geležtės pločio ir maždaug 40 cm gylio duobė vandens nutekėjimui. Šeštadienį darbai baigti 18,30 val. Per šią dieną buvo pilnai ištirti iki įžemio kv. 1-22 (sekančiais dienomis palikta išskusti armens žymės įžemyje- pilkos spalvos plūgo ruožų juostas likusias kv. 17-20).

Sekmadienį tyrinėjimai pradėti 8.30 val. Tą dieną buvo numatyta užbaigti apatinio kultūrinio sluoksnio liekanų ištyrimą kv. 23-34 bei išskusti jo likučius kv. 1-22, atlikti grafinės fiksacijos darbus. Kadangi darbų liko nedaug juos vykdė 4 asmenys: braižytojas Jonas, technikai- Antanas ir Robertas bei darbininkas Audrius. Pradžioje atlikta kv. 1-22 pjūvio fotofiksacija (foto Nr. 61-67), vėliau – perkasos dugno išvalymo darbai kitose perkasos vietose (foto 69).

Tiriant šiaurinėje perkasos dalyje, kv. 21-27, pašalinus velėną ir po ja esantį ploną juodžemio sluoksnį, pastebėta, kad gruntą sudarė pilkšvas- žalsvas šlynas, permaišytas su pilkos su pilkos spalvos gruntu. Pastarasis aiškiai išsiskyrė ir pjūvyje (foto Nr. 28-30). Kitose perkasos vietose tokios struktūros grunto neaptikta - tai teikia galimybę manyti, kad ši vieta yra perkasta. Šioje vietoje, pasak archeologo A. Luchtano yra paklotas vandentiekio vamzdis. Apie jo buvimą paliudijo ir kaimyninio sklypo gyventojas.

Atliekant šią procedūrą, kv. 31, maždaug 60 cm gylyje nuo paviršiaus, ties pietine perkasos sienele, įžemyje išryškėjo maždaug 25 cm skersmens dėmė. Atlikta jos pirminė fotofiksacija, padarytas skersinis šios duobelės, įgilintos apie 12-15 cm į įžemį, pjūvis (foto Nr. 40-41). Paaiškėjo, kad duobelės užpildo turinį sudarė tamsiai pilkos spalvos smėlis be jokių radinių. Jos dugnas bukas, kraštai nuolaidūs. Šiame kvadrato, įžemyje atsidengė dar viena 15x10 cm dydžio

dėmė su negausių degėsių liekanomis (foto Nr. 42-45). Tokia duobių užpildo struktūra teikia galimybę manyti, kad tai galėjo būti stulpavietės.

Apie 11.30 min. buvo užbaigtas pjūvio grafinė fiksacija, pereita prie perkastos plano braižymo. Pirmiausiai grafiškai užfiksuoti du akmenys, esantys kv. 29, tą atlikus, jie nuimti ir preparuojamas kultūrinis sluoksnius po jais. Tai pat buvo užbaigiami perkastos dugno valymo darbai kv. 30-34. Čia jokių struktūrų liekanų ir dėmių neaptikta. Atlikus grafinę ir foto fiksaciją tyrimai buvo užbaigti, perkasa neužkasta, kadangi joje turėjo būti paklotas elektros kabelis.

Radiniai. Tyrinėjimų metu perkasoje buvo aptinkami smulkūs buitinės ir statybinės keramikos fragmentai. Antai, sluoksnyje 1 negausiai aptikta smulkūs puodų, plytų fragmentų, gyvulio kaulas, geležies dirbinys- pastarieji radiniai neinventorinti (foto Nr. 73-84).

Sluoksnyje 2 aptikti puodų, lėkštės, akmeninio galąstuvo gabalas, titnago gabalas (RS. Nr. 1-11, foto Nr. 70), taip pat neinventorintų, smulkių keramikos, plytų fragmentų, geležies, stiklo gaminių, bato pado fragmentas. Šiame sluoksnyje, šalia akmenų, rastos titnaginės gremžtukas ir skaldytinio dalis (RS. Nr. 13, 14, foto Nr. 71). Žemiau esančiame sluoksnyje rasti smulkūs keramikos, plytų fragmentai, geležies, stiklo gaminiai, šlakas – pastarieji radiniai neinventorinti. Įžemyje ir sluoksnyje virš jo, perkastos kv. 7-19, rasti geležies rūdos gabalėliai, kurie neabejotinai rodo, kad praeityje ši vieta buvo drėgna.

Stratigrafija. Grafiškai fiksuoti rytinis (kv. 1-20) ir pietinis (kv. 21-33) tranšėjos pjūviai, išskirti 4 sluoksniai. Tiriamos vietos paviršius yra Habs. 105,72 m aukštyje, R kryptimi kylantis iki Habs. 105,86 m. aukščio, o nuo kv. 20 kylantis iki Habs. 106,00 m aukščio. Per visą perkastos pjūvio perimetrą, išskyrus kv. 20-24, paviršių sudarė maždaug 8 cm storio velėna (**sl. 1**). Po ja, kv. 1-14 bei kv. 29-33, glūdi iki 40 cm storio, perartas pilkos spalvos gruntas su augalų šaknimis (**sl. 2**). Perkastos kv. 19 - 28, po velėna, o kv. 20-23 (šiuose kv. jos nėra), nuo paviršiaus glūdi pilkos spalvos gruntas su smėliu (**sl. 1a**). Perkastos kv. 15-18, po velėna, o kv. 19-27, po sluoksniu 1b, glūdi nuo 10 cm iki 35 cm storio šlyno, permaišyto su pilkos spalvos gruntu sluoksniu (**sl. 1 b**). Kv. 17-18, po juo, įsiterpęs švarus, gelsvos - pilkšvos spalvos molio, iki 17 cm storio, intarpas (**sl. 1c**). Pastarieji sluoksniai atsirado šioje vietoje kasant vandentiekio tranšėją. Po šiuo sluoksniu, kv. 24, išskirtas duobės Nr. 1, maždaug 24 cm skersmens, kontūras. Jos užpildo turinį sudaro tamsus, smėlingas gruntas (**sl. 2 a**). Kv. 1-20, kv. 28-33, po sluoksniu 2 (pilkos spalvos gruntu), glūdi 10-20 cm storio, peraratas, tamsiai pilkos spalvos gruntas su negausiomis degėsių liekanomis (**sl. 3**). Po juo glūdi įžemis - geležingas, drėgnas smėlis (**sl. 4**). Kv. 31, maždaug nuo Habs. 105,34 m aukščio, fiksuotas 40 cm pločio duobės kontūras. Jos užpildo turinį sudaro tamsus, pilkos spalvos gruntas be jokių radinių.

IŠVADOS

2012 m. žvalgomųjų tyrinėjimų Kernavės valstybinio rezervato buferinėje zonoje, Pajautos g. ištirti du šurfai, bendro 8 m² ploto. Detaliųjų tyrinėjimų metu Kriveikiškių g. sklype Nr. 11 ištirta viena perkasa, bendro 34 m² ploto. Nustatyta, kad Pajautos g. pietinėje dalyje, prastūmimo būdu klojamo elektros kabelio vietoje jokių vertingųjų savybių turinčio kultūrinio sluoksnio neaptikta. Šurfe Nr. 1 nuo esamo paviršiaus iki 30 cm gylio,- žemio –žvyro, glūdi miškožemis nežymiai persimaišęs su smėliu- žvyru. Ant žemio fiksuojamas degėsingas gruntas yra kadaise degusio miško liekanos. Šurfe Nr. 2 fiksuotas piltinės kilmės smėlio sluoksnis, atsiradęs šalimais tiesiant kelią ir užpilant esamą daubą. Prastūmimo būdu klojamo elektros kabelis jokių vertybių nepažeidžia.

Detaliųjų tyrinėjimų Kriveikiškių g. sklype Nr. 11 metu nustatyta, kad elektros kabelio paklojimo vietoje yra susiformavęs perartas kultūrinis sluoksnis su pavieniais bronzos amžiaus, XIV a., bei XIX a. radiniais bei neaiškaus laikotarpio struktūrų liekanomis (stulpavietėmis).

Viso suinventorinta 14 vnt. radinių: 8 vnt. XIV-XIX a. buitinės keramikos fragmentai bei 7 vnt. akmens (bronzos) amžiaus titnaginiai dirbiniai ir gamybinės atliekos.

Atsižvelgiant į akmens – bronzos a. laikotarpio radinių aptikimo faktą, rekomenduojame tikslinti šios Kernavės miestelio dalies vertingąją savybę, teritoriją pažymint kaip buvusią akmens – bronzos a. laikotarpio gyvenvietę. Radiniai perduoti į Kernavės istorijos muziejų.

Linas Kvizikevičius

RADINIŲ SĄRAŠAS

RS. Nr.	Radiny	Apibūdinimas	Dydis	Radimo vieta/Foto Nr.
1	Puodas, dugnas.	Pilka molio masė, su smulkiomis akmenis priemaišomis.	dydis: 40x30x19 mm.	Kv. 5, gylis: 0,4 m. Foto 70.
2	Puodas, pakraštėlis.	Pilka molio masė, su smulkiomis akmenis priemaišomis, išorė aprūkusi.	dydis: 32x28x8 mm.	Kv. 28, gylis: 0,4 m. Foto 70.
3	Lėkštė, šonas.	Ruda molio masė, vidus dengtas žalia glazūra, išorė puošta žalios glazūros augaliniu motyvu.	dydis: 64x57x7 mm.	Kv. 30, gylis: 0,4 m. Foto 70.
4	Dubenėlis, dugnas.	Ruda molio masė, vidus dengtas žalia glazūra.	dydis: 54x44x6 mm.	Kv. 26, gylis: 0-0,4 m. Foto 70.
5	Gąlastuvo, nuoskala	Pilkos masės smulkiagrūdis akmuo, du kraštai lygiai nušlifuoti, kiti nuskelti.	dydis: 54x31x13 mm.	Kv. 30, gylis: 0-0,4 m. Foto 70.
6	Puodas, pakraštėlis.	Pilka molio masė, su akmenis priemaišomis, išorė aprūkusi.	dydis: 51x33x7 mm.	Kv. 34, gylis: 0,3 m. Foto 70.
7	Puodas, pakraštėlis.	Pilka molio masė, su akmenis priemaišomis, išorė ir vidus aprūkę.	dydis: 36x26x8 mm.	Kv. 28, gylis: 0,3 m. Foto 70.
8	Puodas, šonas.	Pilka molio masė, su smulkiomis akmenis priemaišomis	dydis: 47x36x7 mm.	Kv. 34, gylis: 0,3 m. Foto 70.
9	Puodas, pakraštėlis.	Pilka molio masė, išorė ir vidus aprūkę.	dydis: 38x29x12 mm.	Kv. 30, gylis: 0,4 m. Foto 70.
10	Skeltė	Vidurinė skeltės dalis. Titnagas, pilkai juodos matinės spalvos.	dydis: 25x17x7 mm.	Kv. 14, gylis: 0,3 m. Foto 71.
11	Nuoskala	Titnagas, pilkai juodos matinės spalvos, nuskeltu galu, kraštas pasidengęs melsva-balta patina.	dydis: 29x15x7 mm.	Kv. 15, gylis: 0,32 m. Foto 71.
12	Titnago žaliavos konkretija	Nužievintas nevisas paviršius. Titnagas, pilkai juodos matinės spalvos, pasidengęs balta patina ir žieve.	dydis: 55x39x24 mm.	Kv. 23, gylis: 0,3 m. Foto 71.
13	Gremžtukas	Titnagas, pilkai juodos matinės spalvos. Nuskeltu kraštu, darbinė dalis retušuota. Pasidengęs žieve.	dydis: 47x32x12 mm.	Kv. 30, gylis: 0,4 m. Foto 71.
14	Skaldytinio, dalis	Labai sunaudotas, su žievės likučiais. Titnagas, pilkai juodos matinės spalvos, nuskeltas įvairiais kampais.	dydis: 21x18x12 mm.	Kv. 30, gylis: 0,4 m. Foto 71.

FOTOGRAFIJŲ SĄRAŠAS

1. Pajautos g. Tyrinėjimai šurfo Nr. 1 vietoje. Bendras vaizdas iš ŠR.
2. Pajautos g. Tyrinėjimai šurfo Nr. 1 vietoje. Bendras vaizdas iš ŠR.
3. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 vaizdas iš PR, pašalinus velėną.
4. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 vaizdas iš P, pašalinus velėną.
5. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 vaizdas iš R.
6. Pajautos g. Kultūrinio sluoksnio paieška šurfe Nr. 1. Vaizdas iš R.
7. Pajautos g. Dugno valymas šurfe Nr. 1.
8. Pajautos g. Dugno valymas šurfe Nr. 1.
9. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 vakarinis pjūvis, vaizdas iš R.
10. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 šiaurinis pjūvis, vaizdas iš P.
11. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 rytinis pjūvis, vaizdas iš V.
12. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 pietinis pjūvis, vaizdas iš Š.
13. Pajautos g. Užkasinėjamas šurfas Nr. 1.
14. Pajautos g. Šurfo Nr. 2 bendras vaizdas iš ŠV.
15. Pajautos g. Šurfo Nr. 2 rytinio pjūvio griūtis.
16. Pajautos g. Šurfo Nr. 2 pietinis pjūvis. Vaizdas iš Š.
17. Šurfo Nr. 2 vakarinis pjūvis. Vaizdas iš R.
18. Užkastas šurfas Nr. 2.
19. Tyrimų vieta Kriveikiškių g. Nr. 11 iš P.
20. Tyrimų vieta Kriveikiškių g. Nr. 11 iš PR.
21. Kriveikiškių g. Nr. 11. Tyrinėjimų vietos bendras vaizdas iš P.
22. Kriveikiškių g. Nr. 11. Perkasa Nr. 1. Velėnos nuėmimas. Vaizdas iš P.
23. Kriveikiškių g. 11. Perkastos kv. 1-22 bendras vaizdas iš PV pusės, nuėmus velėną.
24. Kriveikiškių g. Nr. 11. Perkastos kv. 1-20 bendras vaizdas įsigilinus apie 30 cm.
Vaizdas iš P pusės .
25. Kultūrinio sluoksnio skutimas kv. 1-22.
26. Perkastos dugno valymas kv. 33-34.
27. Perkasto sluoksnio žymės kv. 16-19.
28. Perkastos kv. 20-24 dugne atidengtas vandentiekio tranšėjos kontūras.

29. Kv. 19-20 pjūvyje fiksuoto permaišyto sluoksnio juostos atsiradusios kasant vandentiekio tranšėją.
30. Perkasos kv. 21-22 pjūvyje atidengto perkasio žymė- molio sluoksnis.
31. Perkasos, kv. 30, aptiktų akmenų, bendras vaizdas iš V.
32. Perkasos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš viršaus.
33. Perkasos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš viršaus.
34. Perkasos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš R.
35. Perkasos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš R.
36. Perkasos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš viršaus.
37. Perkasos kv. 17 dugne aptikto keramikinio butelio kaklelis.
38. Perkasos kv. 17 dugne aptikto keramikinio butelio kaklelis “in situ”.
39. Perkasos kv. 33 aptiktos stulpavietės Nr. 1, vaizdas iš R.
40. Stulpavietės Nr. 1 pjūvis.
41. Stulpavietės Nr. 1, vaizdas iš ŠR.
42. Perkasos kv. 32, aptiktos stulpavietės Nr. 2, vaizdas iš R.
43. Stulpavietės Nr. 2 pjūvis, vaizdas iš R.
44. Stulpavietės Nr. 2, vaizdas iš R.
45. Stulpavietė Nr. 2 po išvalymo.
46. Perkasos vaizdas kv. 31-33, pašalinus akmenis.
47. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Ekspediciją aplankė katė.
48. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Katė susidomėjo mūsų darbais.
49. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Netoliese besiganantis Kriveikiškių g. arklys.
50. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Tautvydas pagavo driežą.
51. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Driežas.
52. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Driežas dairosi aplink.
53. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Į perkasą išokusi varlė.
54. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Į perkasą išokusi varlė.
55. Robertas su Žydrūnu valo perkastos dugną.
56. Technikas Antanas ilsisi pavėsyje.
57. Braižytojas Jonas.
58. Tyrimų vadovas aprašinėja kasinėjimų eigą.
59. Marius valo perkastos dugną.
60. Ekspedicijos dalyviai. Iš kairės: Tautvydas, Robertas, Marius, Stepanas, Žydrūnas, sėdi - Antanas.

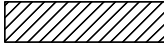
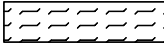
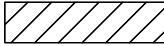
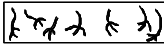
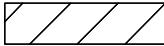

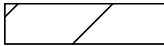

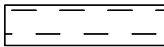

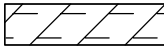

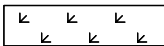

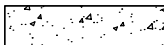

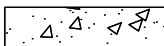
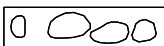
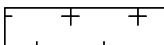

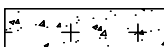
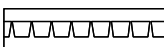
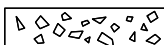
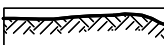
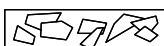

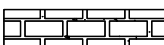

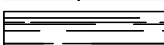

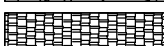
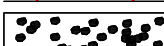
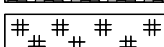

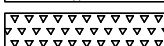
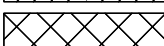

61. Perkasos kv.1-4 pjūvis ištyrus iki įžemio.
62. Perkasos kv.4-7 pjūvis ištyrus iki įžemio.
63. Perkasos kv.6-9 pjūvis ištyrus iki įžemio.
64. Perkasos kv.9-12 pjūvis ištyrus iki įžemio.
65. Perkasos kv. 12-14 pjūvis ištyrus iki įžemio.
66. Perkasos kv.15-17 pjūvis ištyrus iki įžemio.
67. Perkasos kv.18-21 pjūvis ištyrus iki įžemio.
68. Sluoksnių skutimas kv. 1-13.
69. Perkasos kv. 21-34. Vaizdas iš V.
70. Puodų, lėkščių fragmentai. RS. Nr. 1-9.
71. Titnago radiniai. RS. Nr. 10-15.
72. Geologiniai radiniai aptikti šurfe Nr. 1.
73. Smulkūs keramikos fragmentai, aptikti perkaso kv. 1-5.
74. Smulkūs keramikos fragmentai, geležies, stiklo gaminiai, bato pado fragmentas, aptikti perkaso kv. 5-10.
75. Keramikos, plytų fragmentai, geležies dirbiniai, aptikti perkaso kv. 10-15.
76. Smulkūs keramikos, plytų fragmentai, geležies, stiklo gaminiai, šlakas, aptikti perkaso kv. 10-15.
77. Smulkūs keramikos, plytų fragmentai, aptikti perkaso kv. 15-20.
78. Smulkūs keramikos, plytų fragmentai, geležies, stiklo gaminiai, kaulai, aptikti perkaso kv. 15-20.
79. Geležies rūdos gabaliukai, aptikti perkaso kv. 15.
80. Smulkūs keramikos, plytų fragmentai, kaulas, aptikti perkaso kv. 20-25.
81. Smulkūs keramikos, plytų fragmentai, geležies dirbinys, aptikti perkaso kv. 23-28.
82. Smulkūs keramikos, plytų fragmentai, geležies, stiklo gaminiai, šlakai, aptikti perkaso kv. 28-34.
83. Smulkūs keramikos fragmentai, geležies, stiklo gaminiai, aptikti perkaso kv. 30-35.
84. Geležies rūdos gabalėliai, aptikti perkaso kv. 33-34.

BRĖŽINIŲ SĄRAŠAS

1. Sutartiniai žymėjimai.
2. Perkaso situacijos planas.
3. Šurfų nr. 1 ir nr. 2 situacijos planas.
4. Perkaso P ir R kraštinių pjūviai.

5. Perkasos plano fragmentas ir V kraštinės pjūvis.
6. Šurfo nr. 1 - vakarinės, šiaurinės kraštinių ir šurfo nr. 2 – pietinės, rytinės kraštinių pjūviai.

SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI

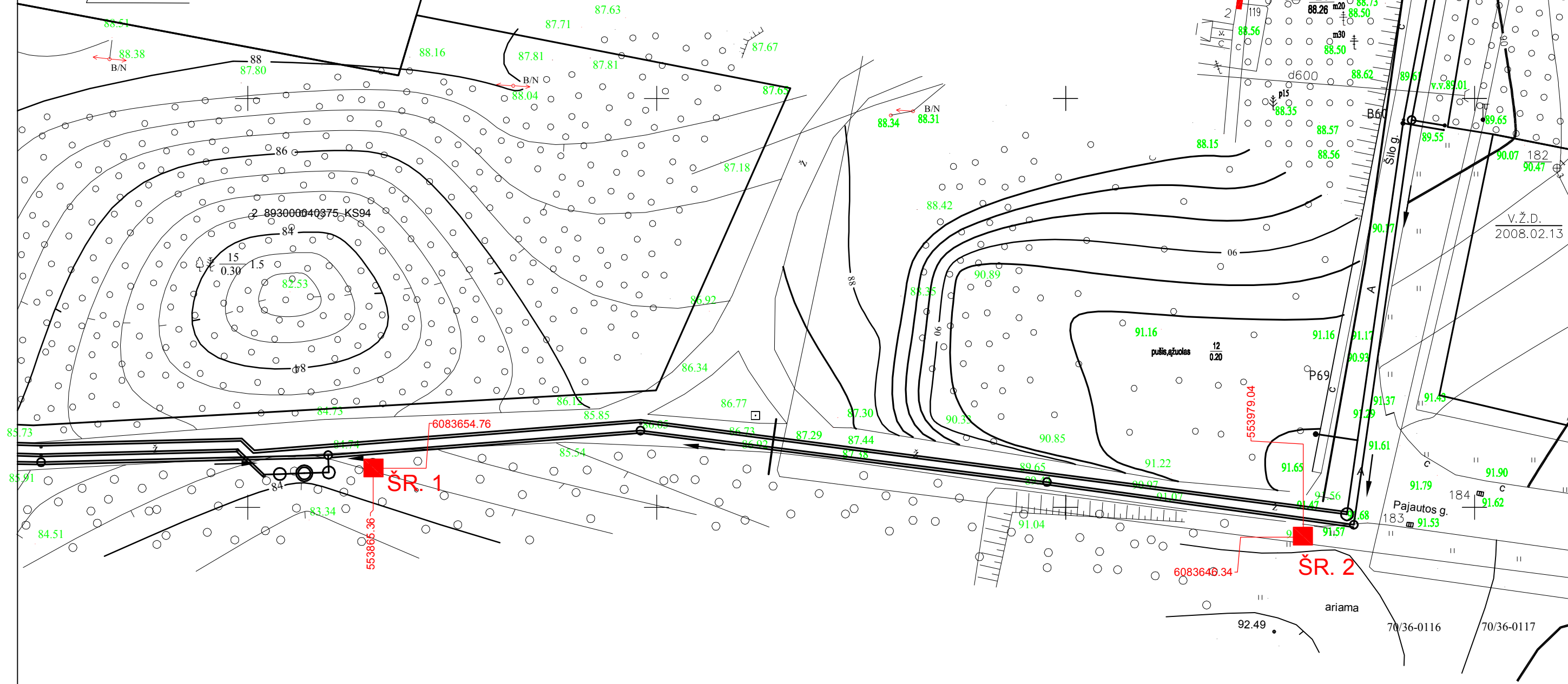
	JUODA ŽEMĖ		DURPĖS
	TAMSAI PILKA ŽEMĖ		ŠAKNYS
	PILKA ŽEMĖ		MEDIENA
	ŠVIESIAI PIKLA ŽEMĖ		SUNYKUSI MEDIENA
	MOLIS		APDEGUSI MEDIENA
	PRIEMOLIS		KERAMIKA
	ŠYNAS		SKIEDROS
	SMĖLIS		ASFALTAS
	SMULKUS ŽVYRAS - SMĖLIS		IŽEMIS
	STAMBUS ŽVYRAS		AKMENYS
	KALKĖS		AKMENŲ GRINDINYS
	KALKIŲ SKIEDINYS		TAŠYTI AKMENYS
	SMULKIOS GRIUVENOS		DUOBĖS KONTŪRAS
	STAMBIOS GRIUVENOS		AKMENŲ MŪRAS
	DEGĖSIAI		PLYTŲ MŪRAS
	KAULAI		MŪRAS PJŪVYJE
	ŠIUKŠLĖS		GRUNTINIS VANDUO
	VELĖNA		FIKSUOTA KRAŠTINĖ
	RUBEROIDAS		ANGLIS
	PUVĖSIAI		BETONAS
	SKALDA		PERKASTA
	PELENAI - SUOD ŽIAI		

ARCHEOLOGAS	L. KVIZIKEVIČIUS		2012 m. PAJAUTOS g. IR KRIVEIKIŠKIŲ g., KERNAVĖS mstl.	STADIJA	BRĖŽINYS	BRĖŽINIŲ
BRAIŽĖ	J. JURGELEVIČIUS				1	6
PERBRAIŽĖ	V. NOVOLINSKIENĖ					
			SUTARTINIAI ŽYMĖJIMAI	ARCHEOLOGINIAI ŽVALGOMIEJI TYRIMAI		

2012 m. KERNAVĖS M. PAJAUTOS G. ARCHEOLOGINIAI ŽVALGOMIEJI TYRIMAI.

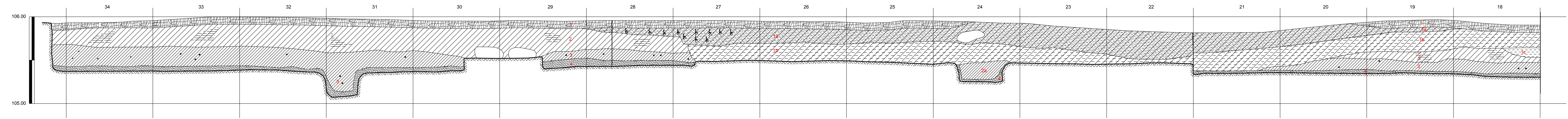
OBJEKTO VIETA

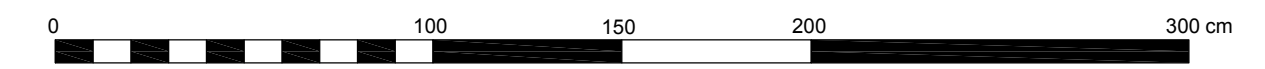
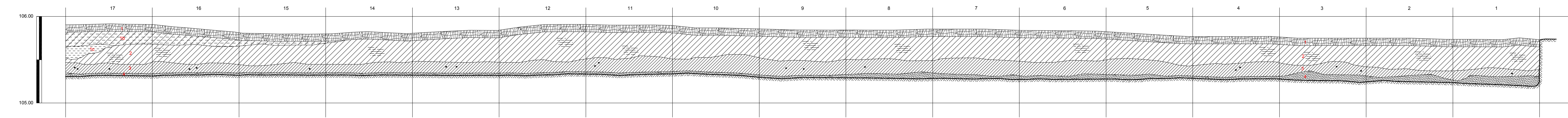
■ ŠR. 1-2 TIRTI ŠURFAI

PIETINĖ KRAŠTINĖ Kv. 22 - 34

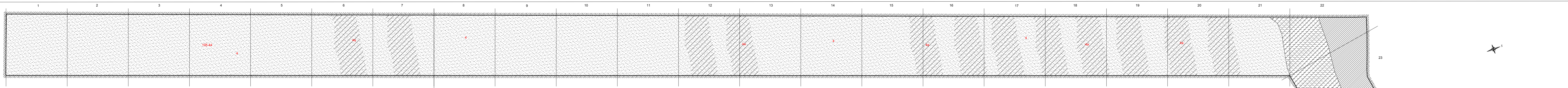
RYTINĖ KRAŠTINĖ

RYTINĖ KRAŠTINĖ Kv. 1 - 21

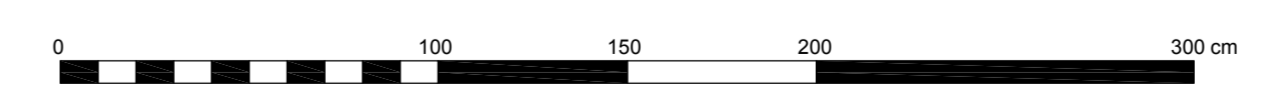
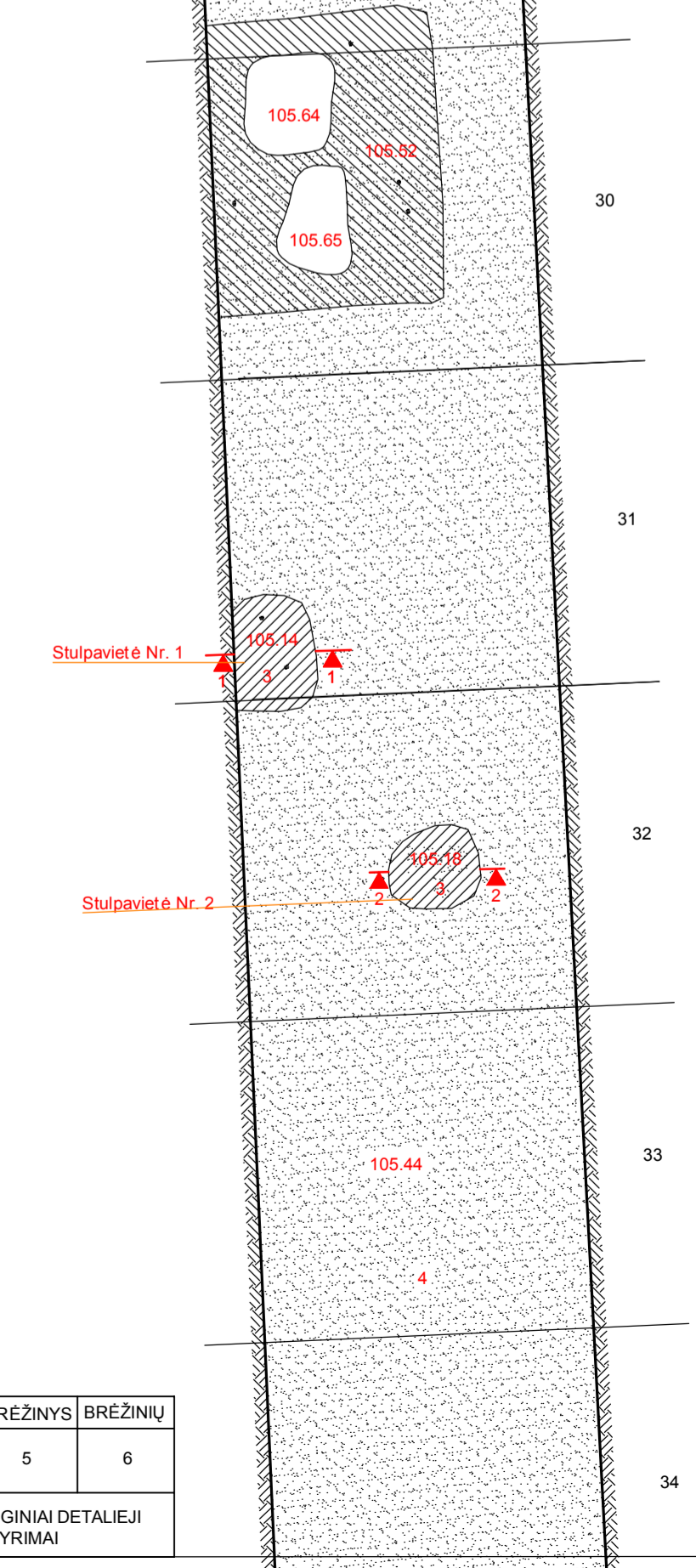
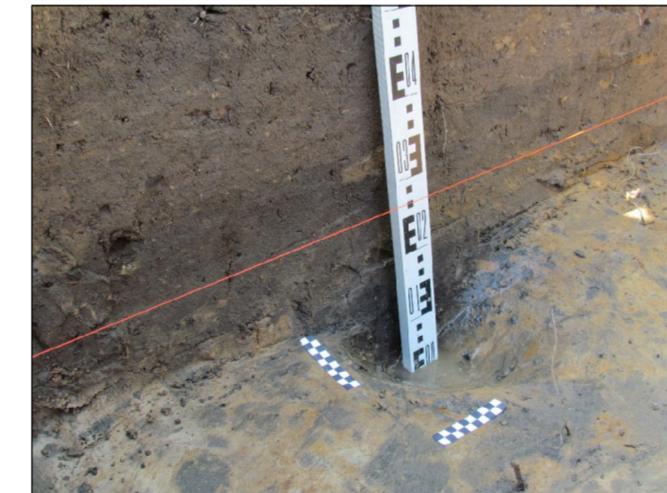
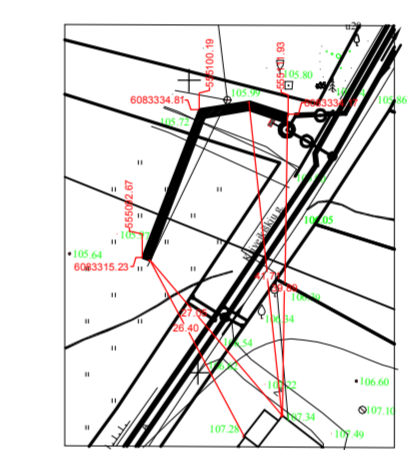
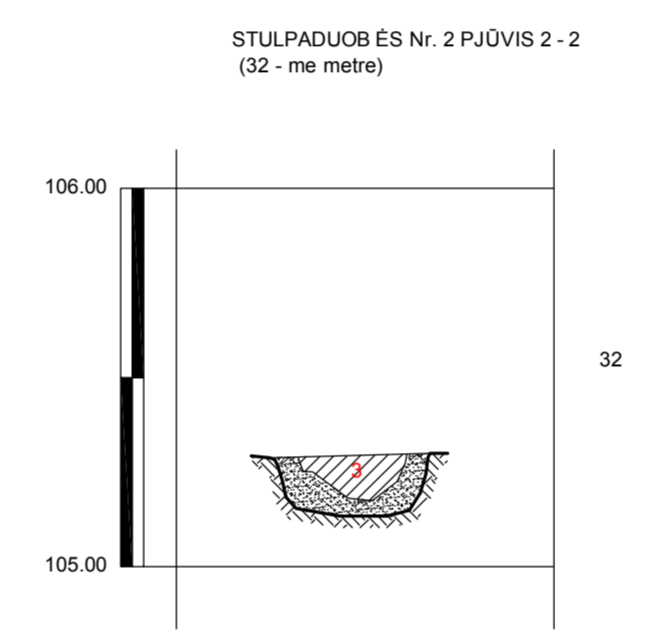
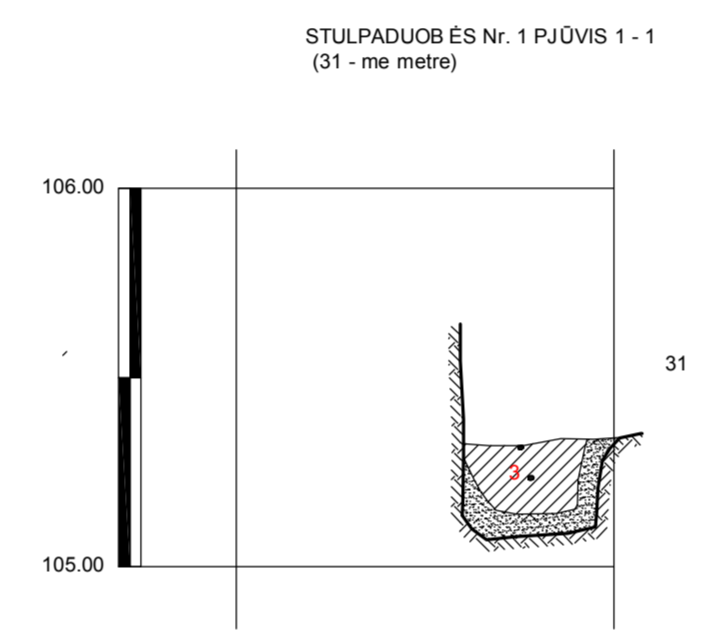
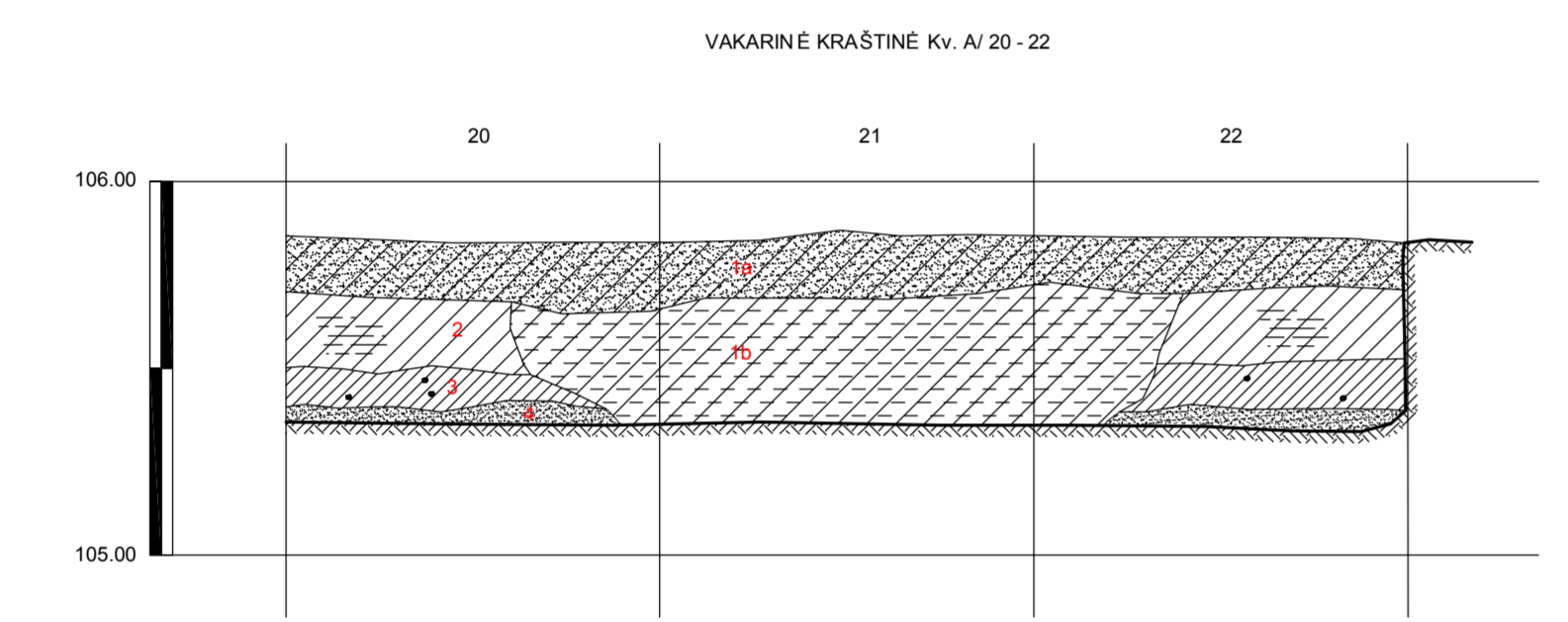

ARCHEOLOGAS	L. KVIZIKIČIUS		2012 m. KRIVEIKIŠKIŲ g., KERNAVĖS mstl.	STADIJA	BREŽINYS	BREŽINIŲ
BRAIŽĖ	J. JURGELEVIČIUS				4	6
PERBRAIŽĖ	V. NOVOLINSKIENE					
			PERKASOS PIETINĖ IR RYTINĖ KRAŠTINĖS. M 1:20		ARCHEOLOGINIAI DETALIEJI TYRIMAI	

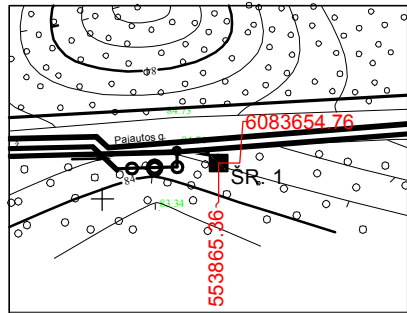

2012 m. KRIVEKIŠKIŲ g., KERNAVĖS mst. ARCHEOLOGINIAI DETALIEJI TYRIMAI. M 1:20

TRASOS PLANAS Kv. A/1-34

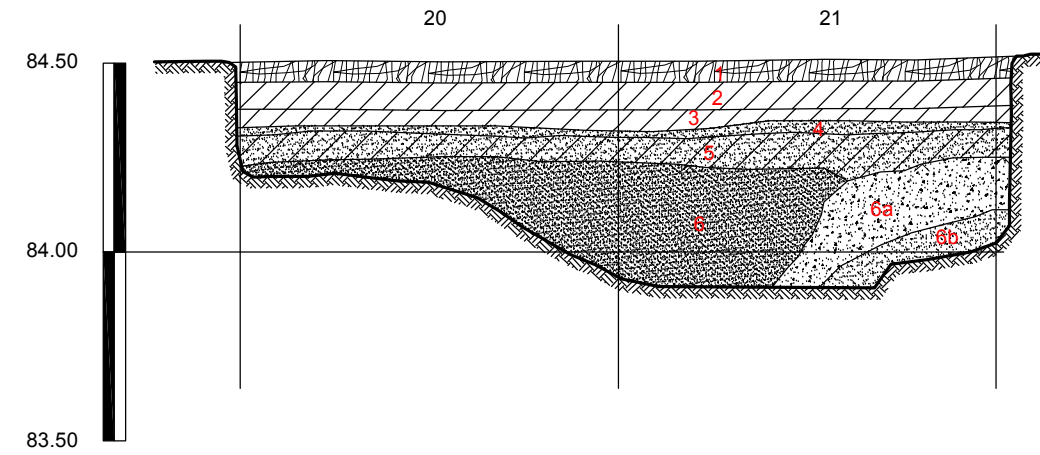
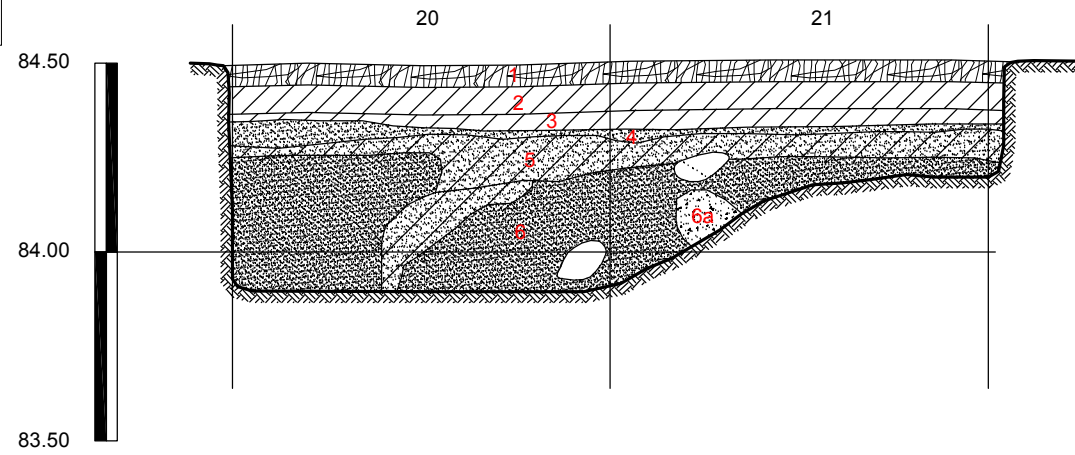
ARCHEOLOGAS	L. KVIZKEVIČIUS	2012 m. KRIVEKIŠKIŲ g., KERNAVĖS mst.	STADIJA	BREŽNYŠ	BREŽNYŲ
BRAŽĖ	V. JURGILEVIČIUS		5	6	
PERBRAŽĖ	V. NOVOLINSKIENE	PERKASOS PLANAS; VAKARINĖ KRAŠTINĖ; STULPAVIETĖS 1-1 - 1, 2-2. M 1:20	ARCHEOLOGINIAI DETALIEJI TYRIMAI		

VAKARINĖ KRAŠTINĖ

ŠURFAS Nr. 1

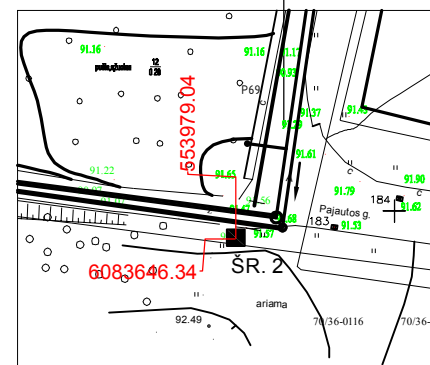
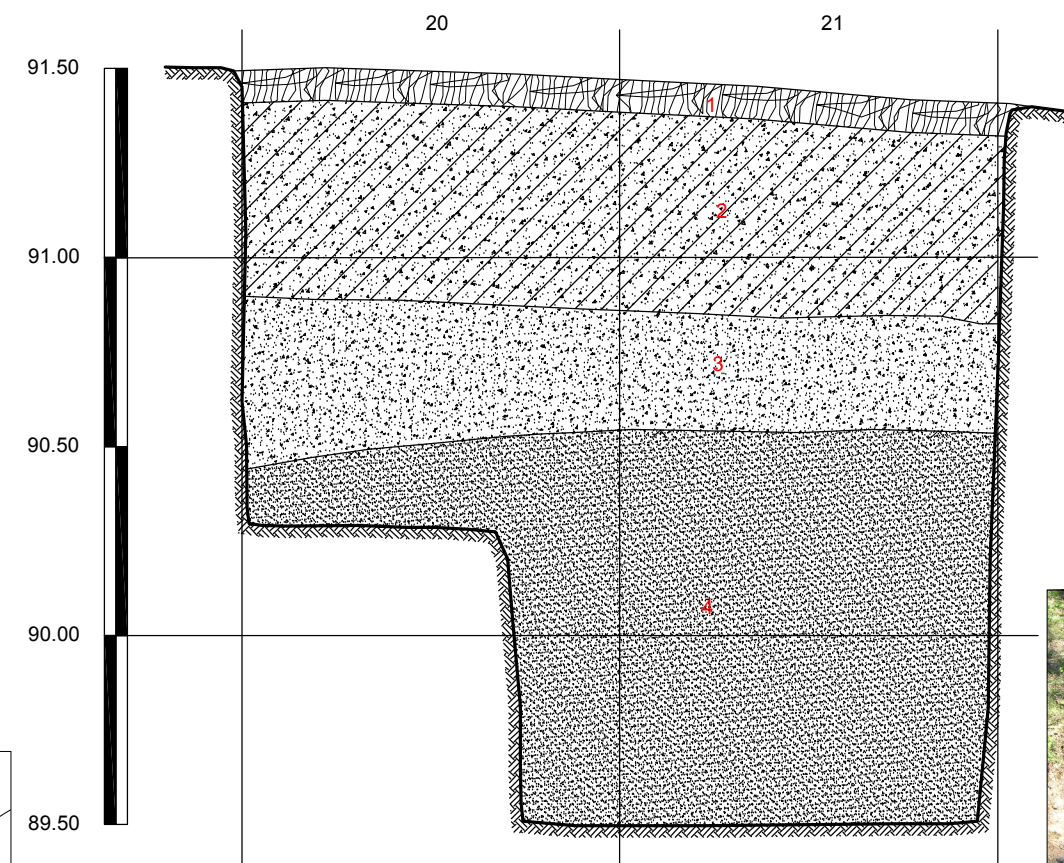
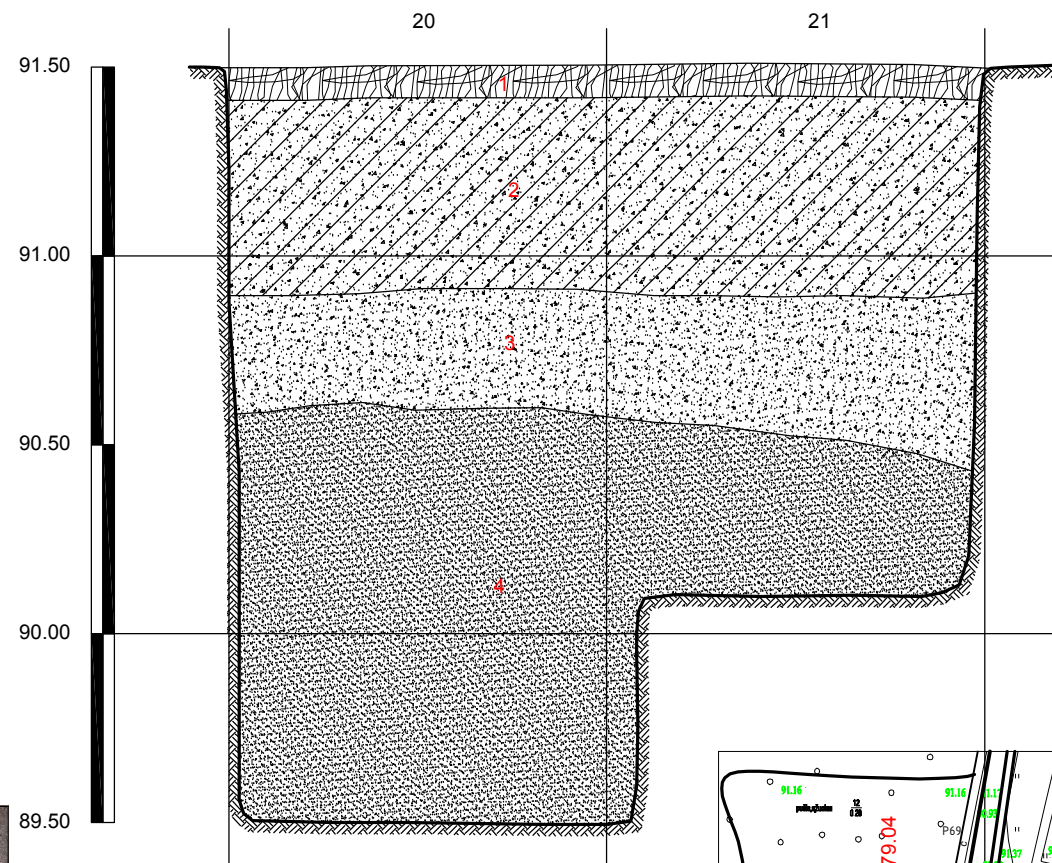
ŠIAURINĖ KRAŠTINĖ

PIETINĖ KRAŠTINĖ

ŠURFAS Nr. 2

RYTINĖ KRAŠTINĖ

ARCHEOLOGAS	L. KVIZIKEVIČIUS		2012 m. PAJAUTOS G., KERNAVĖS M.	STADIJA	BRĖŽINYS	BRĖŽINIŲ
BRAIŽĖ	V. NOVOLINSKIENĖ				6	6
			ŠURFAI Nr. 1 V, Š KRAŠTINĖS IR Nr. 2 - P, R KRAŠTINĖS. M 1 : 20	ARCHEOLOGINIAI ŽVALGOMIEJI TYRIMAI		

FOTOGRAFIJOS

1. Pajautos g. Tyrinėjimai šurfo Nr. 1 vietoje. Bendras vaizdas iš ŠR.

2. Pajautos g. Tyrinėjimai šurfo Nr. 1 vietoje. Bendras vaizdas iš ŠR.

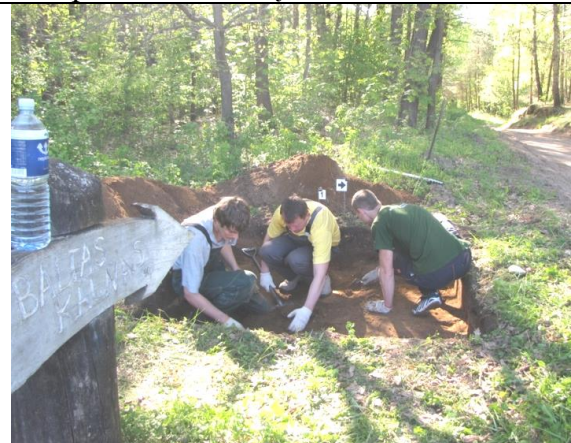
3. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 vaizdas iš PR, pašalinus velėną.

4. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 vaizdas iš P, pašalinus velėną.

5. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 vaizdas iš R.

6. Pajautos g. Kultūrinio sluoksnio paieška šurfo Nr. 1. Vaizdas iš R.

7. Pajautos g. Dugno valymas šurfe Nr. 1.

8. Pajautos g. Dugno valymas šurfe Nr. 1.

9. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 vakarinis pjūvis, vaizdas iš R.

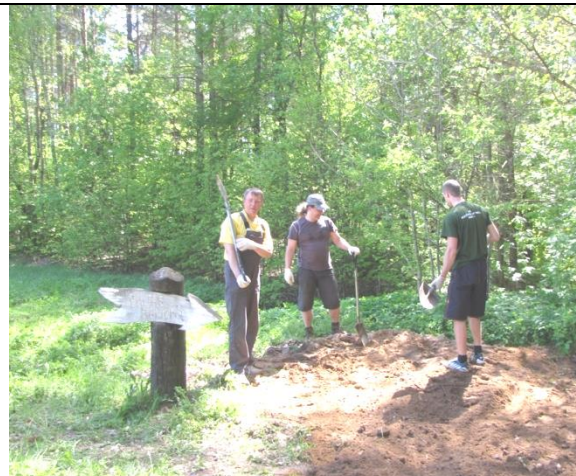
10. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 šiaurinis pjūvis, vaizdas iš P.

11. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 rytinis pjūvis, vaizdas iš V.

12. Pajautos g. Šurfo Nr. 1 pietinis pjūvis, vaizdas iš Š.

13. Pajautos g. Užkasinėjamas šurfas Nr. 1.

14. Pajautos g. Šurfo Nr. 2 bendras vaizdas iš ŠV.

15. Pajautos g. Šurfo Nr. 2 rytinio pjūvio griūtis.

16. Pajautos g. Šurfo Nr. 2 pietinis pjūvis. Vaizdas iš Š.

17. Šurfo Nr. 2 vakarinis pjūvis. Vaizdas iš R.

18. Užkastas šurfas Nr. 2.

19. Tyrimų vieta Kriveikiškių g. Nr. 11 iš P.

20. Tyrimų vieta Kriveikiškių g. Nr. 11 iš PR.

21. Kriveikiškių g. Nr. 11. Tyrinėjimų vietos bendras vaizdas iš P.

22. Kriveikiškių g. Nr. 11. Perkasa Nr. 1. Velėnos nuėmimas. Vaizdas iš P.

23. Kriveikiškių g. 11. Perkastos kv. 1-22 bendras vaizdas iš PV pusės, nuėmus velėną.

24. Kriveikiškių g. Nr. 11. Perkastos kv. 1-20 bendras vaizdas įsigilinus apie 30 cm. Vaizdas iš P pusės .

25. Kultūrinio sluoksnio skutimas kv. 1-22.

26. Perkastos dugno valymas kv. 33-34.

27. Arimo žymės kv. 16-19.

28. Perkastos kv. 20-24 dugne atidengtas vandentiekio tranšėjos kontūras (dešinėje).

29. Kv. 19-20 pjūvyje fiksuoto permaišyto sluoksnio juostos atsiradusios kasant vandentiekio tranšėją.

30. Perkastos kv. 21-22 pjūvyje atidengto perkastosimo žymė- molio sluoksnis.

31. Perkastos, kv. 30, aptiktų akmenų, bendras vaizdas iš V.

32. Perkastos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš viršaus.

33. Perkastos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš viršaus.

34. Perkastos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš R.

35. Perkastos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš R.

36. Perkastos, kv. 30, aptiktų akmenų vaizdas iš viršaus.

37. Perkastos kv. 17 dugne aptikto keramikinio butelio kaklelis.

38. Perkastos kv. 17 dugne aptikto keramikinio butelio kaklelis "in situ".

39. Perkastos kv. 33 aptiktos stulpavietės Nr. 1, vaizdas iš R.

40. Stulpavietės Nr. 1 pjūvis.

41. Stulpavietės Nr. 1, vaizdas iš ŠR.

42. Perkastos kv. 32, aptiktos stulpavietės Nr. 2, vaizdas iš R.

43. Stulpvietēs Nr. 2 pjūvis, vaizdas iš R.

44. Stulpvietēs Nr. 2, vaizdas iš R.

45. Stulpvietē Nr. 2 po išvalymo.

46. Perkastos vaizdas kv. 31-33, pašalinus akmenis.

47. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Ekspediciją aplankė katė.

48. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Katė susidomėjo mūsų darbais.

49. Tyrinėjimų aplinka. Netoliese besiganantis Kriveikiškių g. arklys.

50. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Tautvydas pagavo driežą.

51. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Driežas.

52. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Driežas dairosi aplink.

53. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Į perkasą išokusi varlė.

54. Tyrinėjimų linksmosios akimirkos. Į perkasą išokusi varlė.

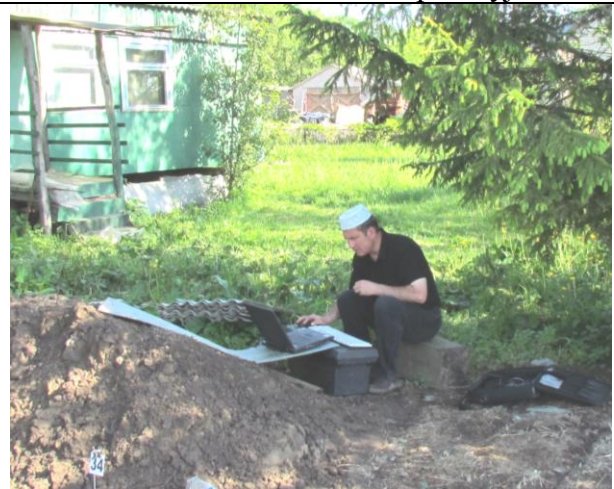
55. Robertas su Žydrūnu valo perkastos dugną.

56. Technikas Antanas ilsisi pavėsyje.

57. Braižytojas Jonas.

58. Tyrimų vadovas aprašinėja kasinėjimų eigą.

59. Marius valo perkastos dugną.

60. Ekspedicijos dalyviai. Iš kairės: Tautvydas, Robertas, Marius, Stepanas, Žydrūnas, sėdi - Antonas.

61. Perkasos kv.1-4 pjūvis ištyrus iki įžemio.

62. Perkasos kv.4-7 pjūvis ištyrus iki įžemio.

63. Perkasos kv.6-9 pjūvis ištyrus iki įžemio.

64. Perkasos kv.9-12 pjūvis ištyrus iki žemio.

65. Perkasos kv. 12-14 pjūvis ištyrus iki žemio.

66. Perkasos kv.15-17 pjūvis ištyrus iki žemio.

67. Perkastos kv.18-21 pjūvis ištyrus iki įžemio.

68. Sluoksnio skutimas kv. 1-13.

69. Perkastos kv. 21-34. Vaizdas iš V.

Nr.	RS. Nr.	
1	1	Puodas, dugnas.
2	2	Puodas, pakraštėlis.
3	3	Lėkštė, šonas.
4	4	Dubenėlis, dugnas.
5	5	Galąstuvo nuoskala.
6	6	Puodas, pakraštėlis.
7	7	Puodas, pakraštėlis.
8	8	Puodas, šonas.
9	9	Puodas, pakraštėlis.

71.

Nr.	RS. Nr.	
1a-1b	10	Skeltė, titnaginė.
2a-2b	11	Nuoskala, titnaginė.
3a-3b	12	Titnago žaliavos konkretija.
4a-4b	13	Gremžtukas, titnaginis.
5a-5b	14	Skaldytinis.

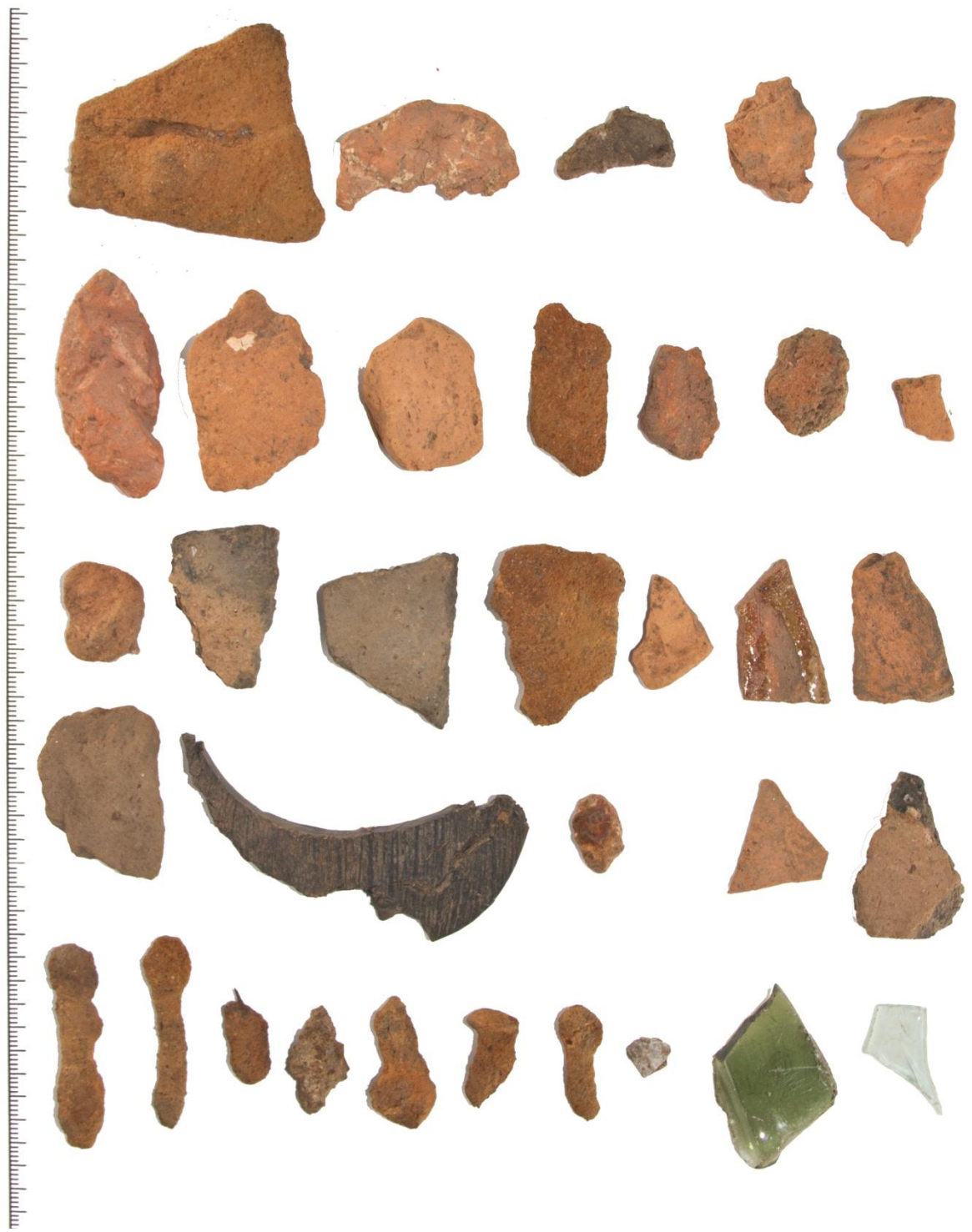
72.

Radimo vieta	Gylis
Šr. Nr. 1	0,3 m.

73.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 1-5	0,4

74.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 5-10	0,3 m.

75.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 10-15	0,3 m.

76.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 10-15	0,4 m.

77.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 15-20	0,25 m.

78.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 15-20	0,25 m.

79.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 15	0,46 m.

80.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 20-25	0,3 m.

81.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 25-30	0,3 m.

82.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 30-35	0,3 m.

83.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 30-35	0,4 m.

84.

Radimo vieta	Gylis
Kv. 33-34	0,5-0,6 m.

Leidimas galioja iki 2012-11-30

L E I D I M A S

vykdyti archeologinius tyrimus

2012-05-09 Nr. 80
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **dr. Linui Kvizikevičiui**

Vykdyti Kernavės mstl., Pajautos ir Kriveikiškių g., Širvintų r. sav.

detalesius archeologinius tyrimus

taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.

Tyrimų projektas: Pajautos ir Kriveikiškių gatvių, Kernavės mstl., 2012 m. detaliųjų archeologinių tyrimų projektas, 2012 04 18 Nr. 80.

Apskaitos, paveldotvarkos planavimo skyriaus
vyriausiasis specialistas

A.V.

V. Lučunas

UAB „ELEKTROS PAJĖGOS“
Patvirtinta užsakovo *Gintaras Vaitkūnas*
Patvirtinimo data *2012-05-03*

**Pajautos ir Kriveikiškių gatvių, Kernavės mstl.,
2012 m. detaliųjų archeologinių tyrimų
PROJEKTAS**

Autorius:

Linas Kvizikevičius

Tel. nr. 865912955

Tyrimų užsakovas:

UAB :“Elektros pajėgos“

2012-04-18

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2012 m. Kernavės miestelyje, Pajautos ir Kriveikiškių gatvių atkarpose planuojami komunikacijų (elektros kabelių) tiesimo darbai.

Tyrimų pobūdis: Elektros kabelio paklojimo darbai (Pajautos ir Kriveikiškių g.) numatoma palei Kernavės valstybinio kultūrinio rezervato ribas ar netoliese saugomos teritorijos (buferinėje apsaugos zonoje). Todėl komunikacijų tiesimo vietose numatoma atlikti archeologinius detaliuosius tyrimus.

Ankstesnių archeologinių tyrimų apžvalga: - Kernavės kultūrinio rezervato buferinė apsaugos zona ir Kernavės senjojo miesto II (24568) teritorija buvo tyrinėta archeologų: D. Vaičiūnienės 2004 m., R. Vengalio 2006, 2008 m., G. Vėliaus 2007-2008 m., D. Baltramiejūnaitės 2008 m. Tyrimų metu rasti XIV – XVIII a. datuojami archeologiniai radiniai, ūkinės duobės.

Išsamiausi Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato buferinėje apsaugos zonoje žvalgomieji tyrinėjimai pradėti 2011 m. (vad. A. Kuzmickas; leidimas 2011-10-06 Nr. 260). Jų metu buvo vykdomi žvalgomieji tyrinėjimai vandentiekio ir kanalizacijos trasų prastūmimo prieduobių ir kitų su tuo susijusių grunto kasimo vietose. Viso buvo ištirtas 91 šurfas. Prieduobių vietose, Kernavės senjojo miesto II (24568) teritorijoje, ištirtos 5 perkastos (3 vnt. – 2x5 m dydžio, 1 vnt. – 2x10 m dydžio, 1 vnt. – 3,1x3,75 m dydžio). Kernavės rezervato buferinės zonos aplinkoje ištirti 6 2x2 m dydžio šurfai. Iš viso ištirtas 469 m² dydžio plotas. Perkasose Nr. 1-3 (2x5 m dydžio) (prieduobių vietos F1-121, F1-122, F1-125) surastas 0,5-1 m storio archeologiškai vertinas kultūrinis sluoksnis su archeologiniais radiniais (XVII-XVIII a.).

Buvo atliekami ir tyrinėjimai Kriveikiškių ir Pajautos g., kuriose 2012 m planuojame atlikti archeologijos žvalgomuosius tyrinėjimus. Kriveikiškių g. ištyrus 20 2x2 m dydžio šurfų prieduobių vietose rastas 0,15-0,6 m storio (XVI(?) – XVIII a.) kultūrinis sluoksnis (šurfai Nr. 34, 36, 37, 38, 40, 44, 45, 46, 47, 48, 54). Kituose šurfluose archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis neaptiktas. Šurfo Nr. 40 (šalia kurio 2012 m numatoma elektros kabelio trasos atkarpa) bendras kultūrinio sluoksnio storis siekia iki 100 cm, apatinis, apie 30 cm storio sluoksnis datuojamas XVI – XVIII a.

Pajautos g. ištyrus 23 šurfus 0,15-1 m storio sluoksnis rastas šurfluose Nr. 93, 1, 3, 4, 5, 6, 11, 14, 17. Prieduobės F1-259 (šurfas Nr. 5) vietoje, įžemyje surastos degėsingos duobės, todėl papildomai ištirti 6 šurfai (2x2 m dydžio). Šurfe Nr. 13, šalia kurio numatyta 2012 m ištirti prieduobės elektros kabeliui prastūmimui, iki įžemio-smėlio, kuris fiksuotas 55 cm gylyje jokio vertingo kultūrinio sluoksnio neaptikta (žr. foto Nr. 2). Šurfe Nr. 11, šalia kurio numatyta įrengti elektros pastotę, fiksuotas iki 150 cm storio piltinės kilmės, archeologiškai nevertingas kultūrinis

sluoksnius. Tai yra šiame ruože, kuriame numatyta prastūmimo būdu pakloti elektros kabelį- jokio archeologiškai vertingo kultūrinio sluoksnio nerasta.

Tyrimų apimtys: Atsižvelgiant į ankstesnių tyrimų duomenis elektros kabelio prastūmimo vietoje, Pajautos gatvės 150 m atkarpoje numatoma atidengti ir iki žemio iširti du 2x2 m dydžio šurfus. Šurfą Nr. 1 numatyta tirti šalia 2011 m kasto šurfo, kabelio prastūmimui reikalingos prieduobės vietoje, šurfą Nr. 2 – elektros pastotės vietoje. Kabelio prastūmimas numatytas 1,5-2 m gylyje, tai yra jokių galimybių pažeisti šiame ruože gal būt kur nors esančių vertingų sluoksnių, nėra.

Atviru būdu planuojamo kloti elektros kabelį Kriveikiškių gatvėje (apie 40 m atstumu nuo namo Kriveikiškių g. 11 P link), trasos vietoje planuojama iki žemio iširti 1 m pločio ir 20 m ilgio plotą (žr. situacijos planą).

Tyrimų tikslas: nustatyti, o tiriant prie 2011 m. tyrimų šurfų vietų – patikslinti kultūrinio sluoksnio susiformavimo laiką, aplinkybes, užfiksuoti archeologinio pobūdžio vertingųjų savybių turinčius objektus, galimas statinių liekanas. Aptikus kultūros požymių turinčius objektus bus pateiktas projekto papildymas.

Tyrimų trukmė: Tyrimus numatoma atlikti 2012-05 05– 2012-11-30. Tyrimų vadovas – L. Kvizikevičius. Tyrimuose dalyvaus archeologai dr. G. Rackevičius, P. Vutkin, technikas J. Jurgelevičius, braižytoja V. Novolinskienė. Prašome šiems darbams išduoti detaliųjų archeologinių tyrimų leidimą.

Priedai:

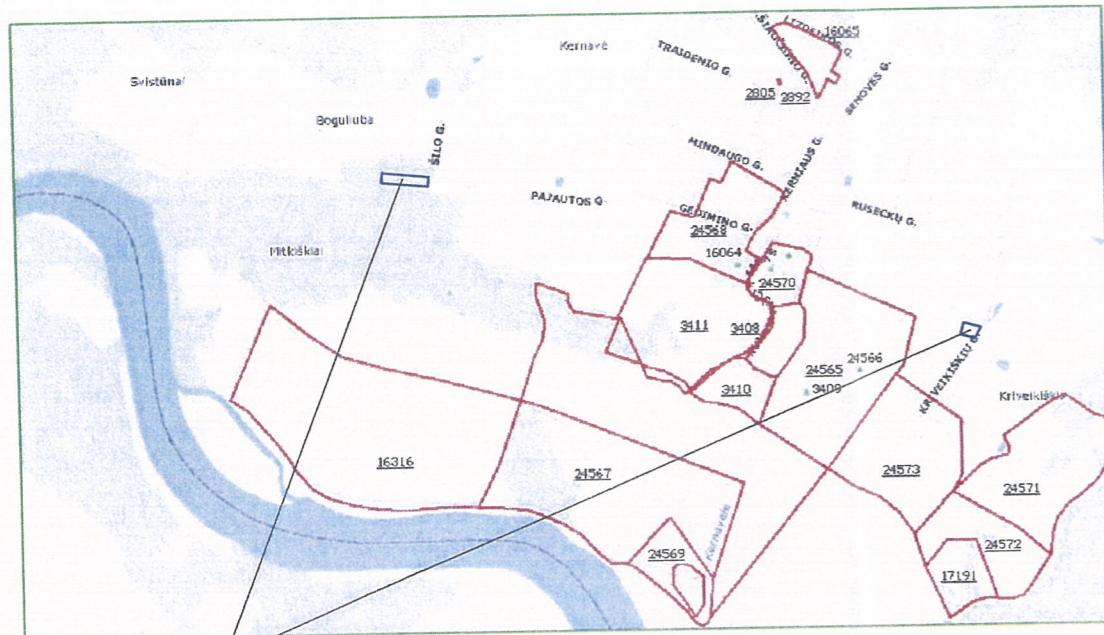
Situacijos planai (2)

2011 m. vykdytų archeologinių žvalgomųjų tyrimų pažyma ir tyrimų fonuotraukos (6)

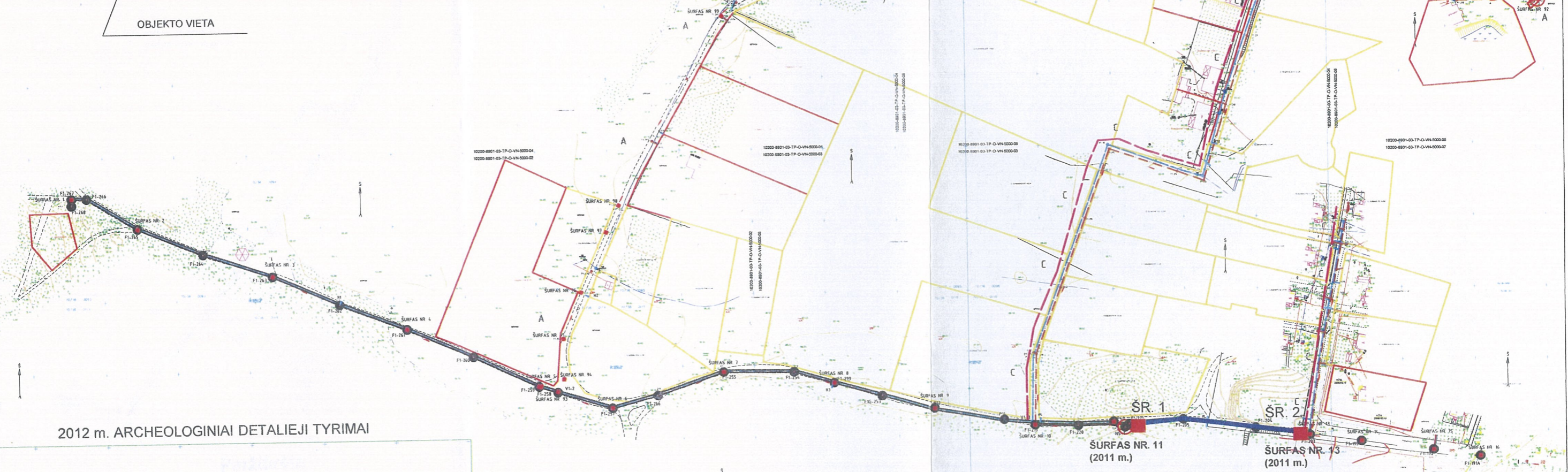
L. Kvizikevičius

2011 m. KERNAVĖS MIESTELIO VANDENS IR NUOTEKŲ ĮRENGIMO VIETŲ
 ARCHEOLOGINIAI ŽVALGOMIEJI TYRIMAI. SITUACIJOS PLANO FRAGMENTAS
 (PAJAUTOS G.) SU PAŽYMĖTA 2012 m. TYRIMŲ VIETA

OBJEKTO VIETA

2012 m. ARCHEOLOGINIAI DETALIEJI TYRIMAI

——— 2012 m. NUMATOMOS TRASOS VIETA (PAJAUTOS G.)
■ ŠR. 1-2 NUMATOMOS ŠURFŲ VIETOS (2012 m.)
■ ŠURFAS NR. 11, 13 2011 m. ŽVALGOMŲJŲ TYRIMŲ ŠURFŲ VIETOS

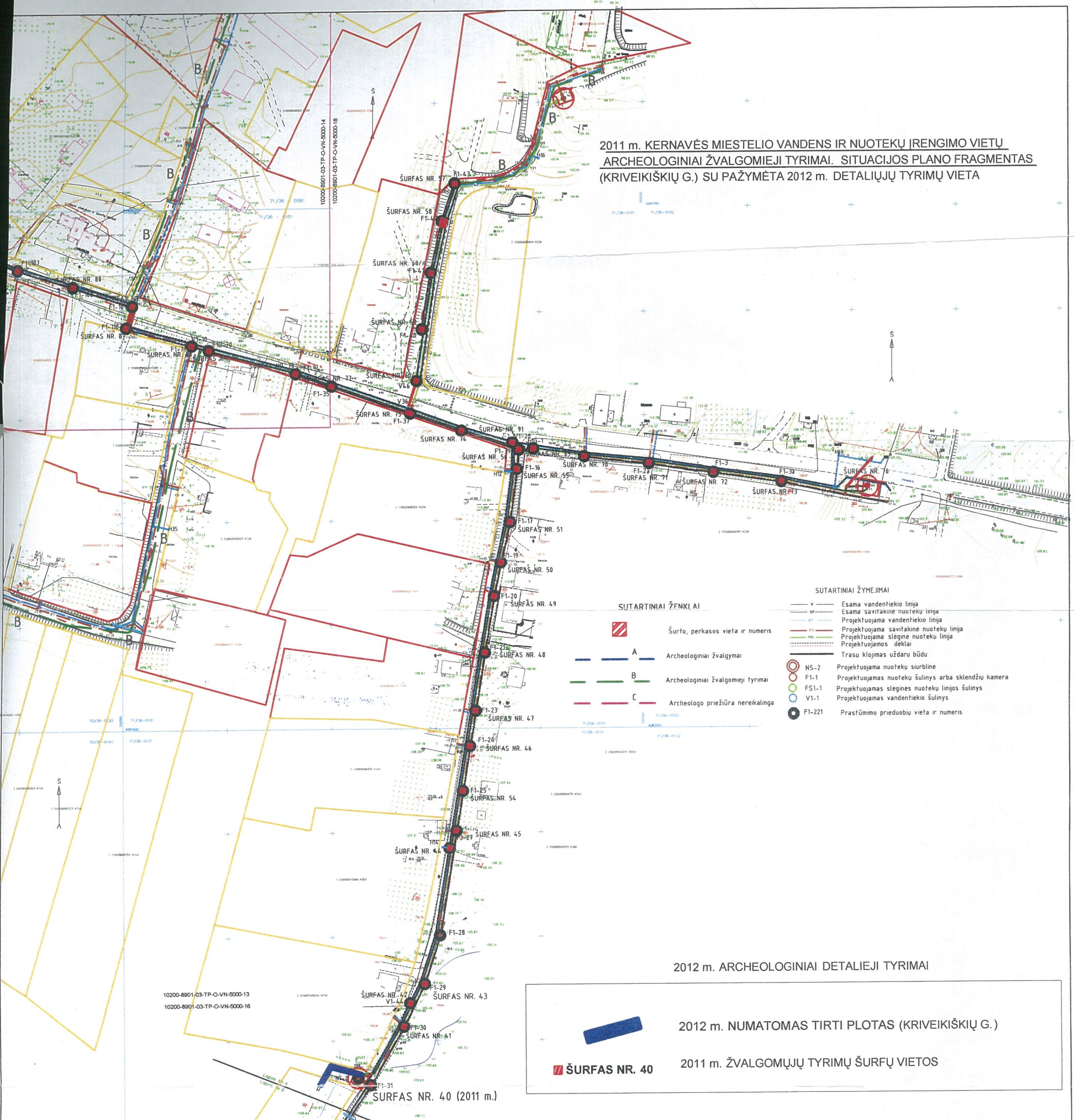
- SUTARTINIAI ŽENKLAI**
- Šurto perkabas, vėliau ir numeris
 - A Archeologinis žvalgymas
 - B Archeologinis žvalgymo tyrimas
 - C Archeologinio paveldo ir mokesčių danga

- SUTARTINIAI ŽYRŲ IRMŲ**
- NR. 2 Pręsklygama maistui vartoti
 - FI-1 Pręsklygamas maistui, šilumos ir šaldymo kamara
 - FS-1 Pręsklygamas šilumos maistui šilumos
 - VI-1 Pręsklygamas žemdirbiams žemės
 - FI-221 Pręsklygamas maistui ir numeris

Peržiūrėta
 Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato
 direkcija
 Vyriausioji specialistė (paveldosaugininkė)
Rasa Putrimienė
 2012-07-10

Nr. 0003 Pajautos G. 25306 TP	UŽDAVIAIŲ INŽINERINIS BENDROVĖS „JOWECO HIDROPROJEKTAS“ UAB UŽSAKYMAS			VANDENTĖSIŲ IR NUOTEKŲ TINKLŲ PLETRA KERNAVĖS SAVIVALDYBĖS MIESTELIO IR SAVIVALDYBĖS VANDENTĖSIŲ IR NUOTEKŲ TINKLŲ PLETRA KERNAVĖS MIESTELIO IR SAVIVALDYBĖS	
	Parengėjas V. Pajautos	Parąšė 2011-07	Data 2011-07	VANDENTĖSIŲ IR NUOTEKŲ TINKLŲ PLETRA KERNAVĖS MIESTELIO IR SAVIVALDYBĖS PAVELDOSAUGININKĖ M 1:1000	
	Pildė V. Vyšniauskas	Data 2011-07	Lapas 1	Lapas 1	
	TP	AB "Urbanas moliųkavystė"	10200-8901-03-TP-Q-VN-5000-01	1	3

2011 m. KERNAVĖS MIESTELIO VANDENS IR NUOTEKŲ ĮRENGIMO VIETŲ
 ARCHEOLOGINIAI ŽVALGOMIEJI TYRIMAI. SITUACIJOS PLANO FRAGMENTAS
 (KRIVEIKIŠKIŲ G.) SU PAŽYMĖTA 2012 m. DETALIŲ TYRIMŲ VIETA

SUTARTINIAI ŽENKLAI

- Šurfo, perkamos vieta ir numeris
- A Archeologiniai žvalgymai
- B Archeologiniai žvalgomieji tyrimai
- C Archeologo priežiūra nereikalinga

SUTARTINIAI ŽYMEJIMAI

- Esama vandentiekio linija
- Esama savitakinė nuotekų linija
- Projektuojama vandentiekio linija
- Projektuojama savitakinė nuotekų linija
- Projektuojama slėginė nuotekų linija
- Projektuojamos deklai
- Trasu klojimas uždaru būdu
- NS-2 Projektuojama nuotekų surblinė
- F1-1 Projektuojamas nuotekų šulinys arba sklendžių kamera
- FS1-1 Projektuojamas slėginis nuotekų linijos šulinys
- V1-1 Projektuojamas vandentiekio šulinys
- F1-221 Prastūmimo prieduobių vieta ir numeris

2012 m. ARCHEOLOGINIAI DETALIEJI TYRIMAI

2012 m. NUMATOMAS TIRTI PLOTAS (KRIVEIKIŠKIŲ G.)

ŠURFAS NR. 40

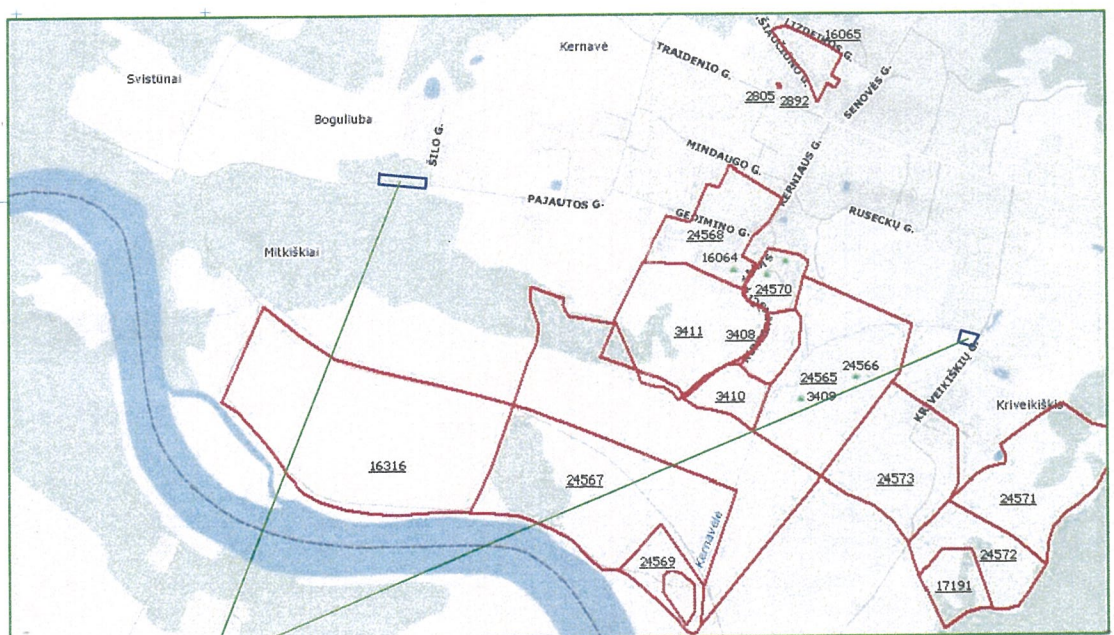
2011 m. ŽVALGOMŲJŲ TYRIMŲ ŠURFŲ VIETOS

Peržiūrėta

Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato
 direkcija
 Vyriausioji specialistė (paveldosaugininkė)
Rasa Putrimienė

Rasa Putrimienė
 2012-05-10

OBJEKTO VIETA